

ŠTEVILKA 5 / SEPTEMBER - OKTOBER 2016

metalurg

REVILJA SKUPINE IMPOL

IMPOL FINAL

**ODGOVOR
NA ZAHTEVE
TRGA**

PRAVI IMPOLČANI

**MARJAN MESARIČ
ISKANJE NOVIH
REŠITEV MI VEDNO
PREDSTAVLJA
IZZIV**

**Delo
raziskovalca
je način
življenja**

Dr. Matej Steinacher

FOTOREPORTAŽA

**OBISKALI SMO
IMPOL-TLM**

**Volitve
novega delavskega
predstavnika**

Zaposleni se bomo odločali,
kdo bo naš delavski predstavnik naslednji dve leti

Vrednost zaposlenega za podjetje

Urednica: Nina Potočnik

Trendi zaposlovanja v Sloveniji se počasi stabilizirajo. Število brezposelnih je končno padlo pod 100.000 in na trgu dela se že čuti optimizem. Povečuje se število prostih delovnih mest in zdi se, da je žogica ponovno na strani iskalcev zaposlitve. Delodajalci vse pogosteje ugotavljajo, da je ustrezno usposobljen in motiviran kader izjemno težko najti, na drugi strani imajo iskalci zaposlitve vse več možnosti izbire.

To je trend, ki bi moral plašiti predvsem slabe delodajalce, torej tiste, ki delavce plačujejo minimalno, pogosto kršijo njihove pravice in želijo iz vsakega posameznika izmolsti čim več. Tem se bodo počasi začele pojavljati velike kadrovske težave, saj bodo ljudje imeli vse več možnosti. Obetavne so tudi napovedi za Štajersko regijo, saj naj bi se v kratkem v Mariboru pojavila tovarna Magna Steyr, ki napoveduje večje zaposlovanje.

Trend pomanjkanja delovne sile že močno čutijo v Nemčiji. Le-tega je precej ponesrečeno želela reševati njihova kanclerka s privabljanjem prebivalstva z drugih kontinentov. Nemška podjetja vse pogosteje odpirajo svoje podružnice v drugih državah Evrope (predvsem periferne Evrope), saj tam lažje dobijo višje usposobljeno delovno silo za bolj sprejemljivo ceno dela.

Trendi kažejo, da v prihodnje ne bo več pomembno samo to, da ima delodajalec prosta delovna mesta, temveč bodo imeli kandidati več manevrskega prostora pri presojanju, ali so ta delovna mesta zanje ustrezna. Zato postaja podjetniška družbena odgovornost (in sicer tista prava, ne kup lepih besed na papirju) vse bolj pomemben dejavnik, ki bo vplival na nadaljnje možnosti za razvoj podjetja.

Podjetje ustvarjajo ljudje in brez usposobljenih in motiviranih ljudi se sleherna organizacija hitro znajde v težavah. Mnogi so v času krize pozabili na pomen vzpostavljanja poštenega in spodbudnega delovnega okolja. Srečni smo lahko, da je skupina Impol ena izmed svetlih izjem gospodarstva Podravja, ki se lahko pohvali s številnimi kazalniki, ki jasno pričajo o njeni družbeni odgovornosti, predvsem o odgovornosti do zaposlenih (plače nad državnim povprečjem in povprečjem panoge, spodbujanje sodelovanja socialnih partnerjev, odprt dialog z zaposlenimi, možnosti razvoja in rasti, organizacija številnih dogodkov zaposlenih, spodbujanje zdravega načina življenja in še bi lahko naštevali). Slednje je prepoznala tudi komisija Večerove akcije in skupino Impol proglasila za naj veliko podjetje Podravja. Bravo Impol!

Zavedati se moramo, da je iskanje sožitja med cilji podjetja in interesi zaposlenih ključnega pomena za zagotavljanje dolgoročne rasti in razvoja podjetja. Impol to razume, mnoga druga slovenska podjetja pa bodo omenjeno lekcijo v prihodnjih letih – upamo – še primorana osvojiti.

Ujeli smo vas ...

Kolofon

Urednica: Nina Potočnik
Lektoriranje: Nadja Bezenšek
Avtorji fotografij: Nino Verdnik, Gregor Krajncič
Avtorica ilustracij: Tina Zidanšek
Grafična zasnova in prelom: Urša Zidanšek
Grafična zasnova naslovnice: Aritmija, d. o. o.
Vir fotografij: www.freegreatpicture.com in osebni arhivi.
Tisk: Grafis, d. o. o.
Naklada: 1.000 izvodov.
Naslov uredništva: Metalurg, Trg svobode 26, 2310 Slovenska Bistrica
Elektronska pošta: nina.potocnik@kading.si
Telefon: 02/80 55 209
Nagrade v tej številki podarja Moja naložba.

Kazalo

Aluminium 2016	5	4
Presojevalci zadovoljni	8	6
Metalurg popotnik	24	16
Raziskovalni simpozij 2016	30	26
Je Slovenija že vitka?		
Sistemski pristop daje rezultate		
Pravi Impolčani		
Več kot spijemo ...		

Dobre ekipe sestavljajo skupinski igralci, ne superzvezde.

Neznan

Aluminium 2016

Priprave na sejem so v polnem teku

Tekst: Urša Zidanšek

Predstavniki Impola se bodo letos že enajstič zapovrstjo udeležili sejma Aluminium 2016. Tokrat bo sejem potekal med 29. novembrom in 1. decembrom v nemškem Düsseldorfu. Letos pričakujejo več kot 27.000 obiskovalcev iz več kot 100 držav. Cilj sodelovanja Impola na sejmu Aluminium je predstaviti skupino Impol, utrditi svoj položaj in prepoznavnost znamke na trgu in seveda utrditi vezi z obstoječimi ter pritegniti nove potencialne poslovne partnerje. Skupaj se bo na sejmskem prostoru, velikem približno 78.000 kvadratnih metrov, predstavilo več kot 1.000 razstavljalcev.

Zadnja leta se je Impolovo sodelovanje na sejmu razvilo v resno poslovno srečanje na zelo visokem nivoju. Predstavniki Impola se s poslovnimi partnerji sestanejo, določijo količine izdelkov, s katerimi bodo trgovali prihodnje leto, rešujejo reklamacije, pojasnijo morebitne težave in izboljšujejo ter utrjujejo svoje odnose.

Ekipa zaposlenih, ki se bo konec novembra odpravila na sejem, je največja doslej. Predstavila se bodo vsa proizvodna podjetja znotraj skupine Impol. Poleg prodajne in nabavne ekipe bo na sejmu prisotna tudi ekipa

tehnologov, ki bo poskrbela za tehnično podporo poslovnim partnerjem.

Podoba sejmskega prostora je zelo pomembna

Priprave na sejem se pričnejo praktično že takrat, ko se pretekli sejem zaključi, zelo intenzivno pa potekajo zadnje tri mesece. V trodnevni nastop na sejmu je vloženi ogromno ur usklajevanja, organizacije in priprav. Da se podjetje na tako velikem poslovnem sejmu primerno in učinkovito predstavi, mora imeti odličen koncept nastopa. Sem sodi tako uskladitev podobe sejmskega prostora kot tudi enovit nastop vseh predstavnikov na sejmu. Letos bo Impol na sejmu predstavil tudi nove kataloge izdelkov. Po besedah glavnega organizatorja Damijana Stramšaka, se je koncept, ki ga je Impol imel na preteklem sejmu, izkazal za zelo dobrega. Zato se letos ta koncept ohranja, odpravili bodo manjše pomanjkljivosti in ga še izboljšali. Izvajalec postavitve je lokalno nemško podjetje v mestu sejma, ki je s svojim profesionalnim pristopom, odzivnostjo in optimizacijo Impol prepričalo že na Aluminiumu 2014.

Skica letošnje sejmske postavitve, s katero bo Impol ponovno pritegnil pozornost

Pohvalno

Podravsko podjetje leta

Impol je bil izbran za najveliko podjetje Podravja. Ta izbor je bil letos organiziran premierno v izvedbi Štajerske gospodarske zbornice in časopisne hiše Večer. Iskrene čestitke!

Na Štatenbergu se dogaja

V dvorcu Štatenberg bodo skupini Impol namenili posebno muzejsko sobo, v kateri si bodo obiskovalci lahko ogledali zanimivosti iz zgodovine Impola. Se že veselimo ogleda!

Skupina Impol napreduje

Presojo sistemov ISO 14001 in OHSAS 18001 smo ponovno opravili brez ugotovljenih neskladnosti. Presojevalci so opazili in pohvalili napredek, ki ga je skupina Impol dosegla na obeh področjih.

Jesenski Impol

Vhod v industrijsko cono Impol krasi buča z napisom Impol, ki jo je izdelala Sonja Črešnar, vodja področja okolice v podjetju Unidel, ki s svojo ekipo skrbi, da je okolica v industrijski coni Impol lepa in prijazna.

Impol FinAl: odgovor na zahteve trga

Nova družba za finalizacijo aluminijevih izdelkov

Tekst: Urša Zidanšek

Zakaj in kaj?

Za ustanovitev nove družbe so se v Impolu odločili, ker je trg že dlje časa povpraševal po dodatno mehansko in površinsko obdelanih izdelkih. Od prihodnjega leta naprej bo Impol svojim kupcem to tudi omogočal in s tem tudi višal dodano vrednost izdelkov za končne kupce ter si zagotovil boljšo tržno pozicijo. Prvi izdelek, ki ga bodo lansirali na trg, bo cev prednjega vzmetenja motornega kolesa. Proces dela bo zajemal izstiskanje, enostransko širjenje, rezkanje, struženje in na koncu še anodiziranje.

Časovnica

Trenutno je družba v procesu ustanavljanja, vendar se bodo s prvim novembrom že pričele sklepati pogodbe o dobavi opreme. Hkrati bodo pričeli z infrastrukturnimi deli, da bo prostor za opremo ustrezno pripravljen. Nov proces se bo nahajal v prostorih med končnim skladiščem Alumobila in staro folijsko valjarno. Postavitev in montaža opreme je predvidena do maja prihodnje leto. Temu bo sledila poskusna proizvodnja. Konec leta 2017 se pričakuje zagon serijske proizvodnje.

Ekipa in načrti

Direktor družbe bo mag. Urh Knuplež, v najozgoj ekipo sta vključena tudi Jure Muc in Vukašin Dragojevič. Prihodnje leto sprva načrtujejo zaposlitev od sedem do deset ljudi za delo v samem procesu proizvodnje, kasneje pa odvisno od količine naročil in programa izdelkov. Mag. Urh Knuplež je poudaril: »Trg vedno bolj zanimajo izdelki, pripravljeni za končno vgradnjo. Razvojnih priložnosti na tem področju nam zato zagotovo ne bo zmanjkalo.«

Vrednost delnic

Tekst: Darja Spindler

Znani so podatki o nerevidirani knjigovodski vrednosti delnice družbe Impol 2000, d. d., po obračunu za mesec avgust 2016. Knjigovodska vrednost delnice Impola 2000, d. d., znaša 50,55 evra, knjigovodska vrednost delnice, ugotovljena iz konsolidirane bilance stanja skupine Impol (izključen kapital manjšinskih lastnikov), pa znaša 126,93 evra.

Presojevalci zadovoljni

Obe presoji sistemov minili brez ugotovljenih neskladnosti

Tekst: Nejc Juhart

Presojevalna ekipa certifikacijske hiše BV v sestavi Viljem Strašek (vodja presoje), Miran Gašpar in Igor Štubelj (člana) je 10. in 11. oktobra izvedla kontrolno presjo sistema ravnanja z okoljem ISO 14001 in kontrolno presjo sistema vodenja poklicnega zdravja in varnosti OHSAS 18001. Presojevalci niso ugotovili neskladnosti, svoje ugotovitve pa so podali v obliki številnih priporočil. Del priporočil s področja vodenja poklicnega zdravja in varnosti se je nanašal tudi na upravljanje z viličarjem, kjer še vedno prihaja do tega, da ključni ob končani manipulaciji ostajajo v viličarju. S tem, ko se ključni odstranijo iz viličarja, se prepreči uporaba s strani oseb, ki v proizvodnem procesu niso usposobljene za delo z viličarjem. Prav tako je treba omeniti, da je obvezna uporaba varnostnih pasov v viličarjih, kjer je pas nameščen. Ostala priporočila se nanašajo na vizualni pregled delovne opreme pred samo uporabo s strani zaposlenih (dvižne naprave ipd.), kjer bi bilo smiselno določiti odgovorno osebo, ki bo izvajala preventivne preglede. Presojevalci so priporočali tudi to,

da se osebna varovalna oprema odlaga na primerna odlagalna mesta. Ponovno so našli kakšno odklenjeno električno omarico.

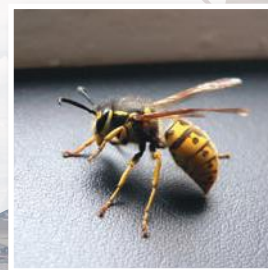
Podali so tudi nekaj sistemskih priporočil: izboljšati povezavo med prepoznanimi tveganji in ukrepi ter boljše spodbuditi dvosmerni tok komuniciranja med zaposlenimi in vodstvom.

Na splošno so bili s stanjem v skupini Impol zelo zadovoljni, posebej so pohvalili obveščanje zaposlenih s področja varstva pri delu, vpeljavo standardov vodenja, uvedbo delavnic namesto frontalnega usposabljanja za varstvo pri delu in vključevanje delovodij v obravnavo delovnih nezdgo.

Pomemben del sistema OHSAS 18001 je tudi požarna varnost

Velika Britanija: Orjaški azijski sršen, ki je najbolj razširjen v vzhodni in jugovzhodni Aziji, se je, kot kaže, nastanil v Evropi. Opazili so ga namreč v Veliki Britaniji. Dosežejo lahko velikost do 5 cm! Orjaški azijski sršeni so zelo agresivni in nevarni tudi za človeka, saj ob piku vbrizgajo precej večjo količino strupa kot navadni sršeni.

Milwaukee: Profesor Ira Driscoll iz Univerze Winsconis v Milwaukeeju (ZDA) ima za ljubitelje kave dobro novico. Na podlagi mnogih analiz in študij je namreč odkril, da dve skodelici na dan zmanjšata možnost obolenja za demenco. In to kar za tretjino! Kofein očitno ne koristi zgolj za preprečevanje kardiovaskularnih bolezni, pač pa tudi za preprečevanje pozabljenosti.

Švica: Svetovna zdravstvena organizacija (WHO) opozarja na nevarnost uporabe aluminijastih folij pri pečenju. Znanstveniki so prepričani, da se aluminij iz folije lahko prenese v hrano, kar pomeni, da z užitjem hrane v svojo kri prenesemo tudi kovine. Vemo, da to poveča tveganje za obolenje z osteoporozo in Alzheimerjevo boleznijo.

Koper: Koprski pomorski policisti bodo kmalu bogatejši za dva nova čolna (gumenjaka) z aluminijastim dnom. Osnovni namen novih čolnov bo nadzorovanje morske meje. Izdeluje ju kanadsko podjetje »Titan Boats«. Čolna bosta dolga 9,5 metra, poganjal ju bo Yamahin motor s 350 konjskimi močmi, skupaj pa bosta vredna okoli 1,2 milijona evrov.

Metalurg popotnik

Norveška: Norveško podjetje Hydro je pripravilo nov koncept električnih avtomobilov. V e-avtomobile želijo vključiti še več aluminijastih delov (avtomobilska vrata, pokrov itd.). Prepričani so, da bi povprečen avto s tem konceptom lahko tehtal tudi do 200 kg manj! Lažji avtomobil pa seveda porabi tudi manj elektrike.

Nemčija: Pri nemškem podjetju AP Works so predstavili motorno kolo z električnim pogonom, ki je nastalo s 3D tiskanjem. Motorno kolo tehta zgolj 35 kilogramov. Posebna legura, ki so jo nanašali, se imenuje »Scalloy« - neke vrste letalski aluminij, ki je izredno trden (primerjajo ga namreč s titanom). Motorno kolo iz 3D tiskalnika lahko pospeši do neverjetnih 80 km/h!

Afrika: Zdi se, da se bo tudi Afrika začela prebujati. Pobuda »AAA« (posodobitev afriškega kmetijstva) se je počasi začela uresničevati. Z načrtom za razvoj se bodo nekatere države v Afriki lahko potegovale za milijarde dolarjev letno. Kot vse kaže, se bo vendarle nekaj premaknilo tudi na »črni celini«.

Japonska: Nobelovo nagrado za medicino prejme Jošiori Ohsumi iz Tokia. Japonec se je podpisal pod odkritje »mehanizma avtofagije« - temeljnega procesa za razgradnjo in recikliranje delov celice. Nagrada bo podeljena 10. decembra (na obletnico Nobelove smrti). Ohsumi bo prejel nagrado v višini slabega milijona evrov.

Dobre prakse in tehnološke rešitve

12. raziskovalni simpozij skupine Impol

Tekst: Nina Potočnik

V oktobru, natančneje 13. oktobra 2016, se je več kot 110 gostov udeležilo raziskovalnega simpozija skupine Impol, ki je potekal na Treh kraljih v Hotelu Jakec. Skupina Impol je raziskovalni simpozij organizirala že dvanajstič. Tokrat je bil simpozij razdeljen na štiri sklope. Po uvodnem pozdravu glavnega izvršnega direktorja skupine Impol Edvarda Slačka so bile v okviru prvega sklopa predstavljene izkušnje drugih podjetij, raziskovalcev in raziskovalnih organizacij. V drugem sklopu je bil poudarek na prihodnosti skupine Impol, v katerem so strategije divizij livarništvo, stiskalništvo in valjarništvo predstavili direktorji. V tretjem sklopu so raziskovalci predstavili rešitve na tehnološke izzive, s katerimi se je skupina Impol srečevala v preteklem letu. Za zaključek so bili v četrtem sklopu predstavljeni tudi izzivi in rešitve podpornih procesov. Ob koncu uradnega dela je predsednik upravnega odbora Jernej Čokl strnil misli in na kratko povzel sliko divizijske organiziranosti skupine Impol. Nanizal je nekaj zanimivih podatkov iz strategije razvoja skupine Impol do leta 2025 in razložil načrte za posamezne divizije. Simpozij se je zaključil s kosilom in sproščenim druženjem udeležencev na bowlingu.

Poglobljene razprave

Zunanji gostje

Razvojna pot skupine Kolektor

Ludvik Kumar, Kolektor

Kolektorjev razpršen program sili podjetje v nenehne raziskave in razvoj. Proizvodne lokacije imajo na treh različnih kontinentih (Evropa, Azija in Severna Amerika). Pri razvoju sodeluje več kot 60 raziskovalcev, letno razvoju namenijo štiri odstotke prihodkov od prodaje. Povečujejo integracijo razvoja v same proizvodne procese.

Raziskovalni dosežki centra odličnosti Vesolje-Si

dr. Tomaž Rodič, Center odličnosti Vesolje-Si

Center odličnosti Vesolje-Si je razvil znanje in infrastrukturo za ekonomsko učinkovit razvoj ter uporabo vesoljskih tehnologij, ki povezujejo mikro satelit za interaktivno daljinsko opazovanje Zemlje, zemeljsko postajo za satelitske komunikacije ter laboratorij za preizkušanje in integracijo satelitskih komponent.

Nekateri tehnološki izzivi in pristopi ob uvajanju Industrije 4.0

dr. Niko Herakovič, Fakulteta za strojništvo, Univerza v Ljubljani

Četrta industrijska revolucija prinaša pojem pametne tovarne. To je tovarna, ki ciljno pomaga ljudem in strojem pri izvajanju nalog s pomočjo sistemov, ki delujejo v ozadju. Omogoča povezovanje ljudi, stvari in podatkov, kar bo omogočilo nov način organiziranja in vodenja industrijskih procesov. Glavni učinki bodo: povečanje razpoložljivosti in zanesljivosti proizvodnih procesov, povečanje izkoriščenosti strojev (kazalnik: OEE), skrajšanje pretočnih časov, povečanje fleksibilnosti in zmanjšanje porabe energije.

Tehnologija z nasmeškom: Letošnji simpozij je popestril Robert Kučič, ki je udeležencem na zelo izviren način predstavil proces razvoja t. i. crash profilov. Pa še naj kdo reče, da metalurgija ni zabavna!

Pogled v prihodnost – strategije divizij

Strategija divizije livarništvo

Andrej Kolmanič, Impol LLT, d. o. o.

Divizija livarništvo se prilagaja potrebam ostalih divizij skupine Impol – stiskalništvu in valjarništvu. Pri planu naložb v prihodnje sledimo svetovnim trendom in zahtevam. Namen naložb do leta 2025, ki bodo vredne kar 95 milijonov evrov, je večanje livarniških kapacitet, večanje produktivnosti, nižanje proizvodnih stroškov, izboljšanje kakovosti, zagotavljanje varnega dela in varovanje okolja.

Strategija divizije stiskalništvo

Miro Slatinek, Impol PCP, d. o. o.

Kapacitete stiskalništva so se od leta 2006 do 2015 povečale s 53.494 na 73.463 ton. Še bolj impresivna je rast EBITDA, ki je porasla s 3,6 milijona EUR v 2006 na 17,2 milijona EUR v 2015. K navedenim uspehom je največ pripomogla usmeritev v avtomobilsko industrijo. Stiskalništvo se je ponovno znašlo na vrhuncu kapacitet in za nadaljnjo rast in ohranjanje tržnega položaja – prvi proizvajalec kovaških palic za avtomobilsko industrijo – so nujne nadaljnje naložbe. V strategiji do leta 2025 se predvideva nakup dveh novih stiskalnic in vzpostavitev linije za proizvodnjo litih palic. Divizija stiskalništvo bo povezovala ob Impolu PCP tudi podjetji Stampal SB in Impol FinAl, kar bo omogočalo nadgradnjo v smeri nadaljnje dodelave izdelkov.

Strategija divizije valjarništvo

Tomaž Smolar, Impol FT, d. o. o.

Rast valjarništva v skupini Impol najboljše opisujejo premeri kolobarjev. S priključitvijo Impol Sevala se je povečal tudi premer kolobarja, ki smo ga sposobni izdelati. Nadaljnje možnosti za povečanje premera, s čimer se širijo tržne možnosti, prinaša Impol-TLM. Strategija razvoja valjarništva se deli na tri faze:

- **prva faza:** Zapolnitev obstoječih kapacitet in doseganje prodaje v višini 150.000 ton izdelkov (2016-2017),
- **druga faza:** Naložbe v ozka grla verige dodajanja vrednosti (2017-2022),
- **tretja faza:** Vstop v oskrbovalne verige industrije transportnih sredstev (2022-2025).

Iskanje sinergije znotraj divizije bo potekalo na naslednjih segmentih: produktivnost, specializacija proizvodnih linij, usklajena prodaja, razvoj tehnologij, ekonomija obsega nabave, nadzor procesne opreme in energentov ter pospeševanje razvoja.

Za razvoj

»Pred seboj vidim ekipo, za katero verjamem, da bo s svojim znanjem in trudom dosegla rezultate, ki smo si jih zastavili v strategiji razvoja skupine Impol!«

Jernej Čokl, predsednik upravnega odbora skupine Impol

»Priložnosti za razvoj, dokazovanje in rast v skupini Impol še nikoli niso bile tako brezmejne, kot so danes. Na področju stiskalništva odpiramo nove projekte v smeri nadgradnje dodelave oziroma finalizacije izdelkov. Na področju valjarništva povečujemo kapacitete, širimo asortiman izdelkov in osvajamo nove trge. Prav tako se z litjem palic odpirajo novi projekti v livarništvu.«

Edvard Slaček, glavni izvršni direktor skupine Impol

»Vsak razvoj novega izdelka ni nujno uspešen. Lahko nam uspe razviti odličen izdelek, vendar ga trg zaradi nekonkurenčnosti ne sprejme. Kljub temu se pogosto izkaže, da trud ni šel v nič, saj smo se iz projekta naučili veliko novega, kar lahko apliciramo na razvoj nadaljnjih izdelkov.«

Ludvik Kumar, Kolektor

»Malo mi je nerodno pričeti s svojim predavanjem. Gospodje iz skupine Impol in Kolektorja govorijo o milijardah, mi iz Centra odličnosti Vesolje-Si pa se lahko pogovarjamo le v milijonih evrov.«

dr. Tomaž Rodič, Center odličnosti Vesolje-Si

Uvajanje Industrije 4.0 lahko upočasnijo ljudje. Prvi problem je pomanjkanje »pametnih« ljudi, ki bi obvladali sodobne tehnologije. Drug problem lahko predstavlja top management v podjetjih. Mnogi izmed njih ne čutijo potrebe po uvajanju korenitih sprememb.

dr. Niko Herakovič, Fakulteta za strojništvo

Povedali so ...

Tehnološki izzivi in rešitve

Vpliv vhodne surovine na kemijske lastnosti taline za povečanje izkoristka livarne s ciljem ponovljivosti in stabilnosti izdelkov

Uroš Kovačec, Impol LLT, d. o. o.

Obvladovanje vhodne surovine in tehnoloških procesov predstavlja ključen člen v celotni verigi predelave v aluminijški industriji. Uporaba različnih kakovosti surovine v predpisanih razmerjih (primarni aluminij, interni odpad, sekundarni odpad) omogoča doseganje pogojev za stabilnejše in ponovljive serije litja ter posledično tudi kakovost končnega polizdelka.

Optimizacija peči za medfazno žarjenje ST1 in ST2 s pomočjo informacijske podpore

Matjaž Malenšek, Impol FT, d. o. o.

V preteklih letih smo z Atesom in ob pomoči Alcada izvedli več projektov, katerih cilj je bil, da povežemo poslovni in industrijski informacijski sistem. Vse rešitve, ki smo jih razvili v okviru teh projektov, so močno poenostavile delo procesnih inženirjev in tehnologov, terminerjev in organizatorjev ter nenazadnje metalurških delavcev in pečarjev. Povečali in olajšali smo nadzor, zmanjšali smo možnost napak pri proizvodnem procesu ter optimizirali programe žarjenja glede na vložek v peči. Z optimizacijo žarilnih programov smo dosegli tudi zmanjšanje porabe energije in bolj ponovljive rezultate žarjenja, s čimer smo dvignili kakovost končnega izdelka.

Proizvodnja barvanih trakov debeline 2 mm

Aleksandar Čitić, Impol Seval, a. d.

Cilj razvojnega projekta je bil razvoj tehnologije izdelave novega izdelka – barvanega traku debeline dva milimetra. Tega še nismo izdelovali, saj je nova linija za barvanje v Impol Sevalu doslej omogočala izdelavo barvanih trakov debeline do 1,5 milimetra. Po izdelavi testnih trakov in plošč ter potrditvi ustreznosti kakovosti pri kupcih smo v obdobju enega leta proizvedli ter prodali že 520 ton trakov in plošč v zlitini 5754. V tem času smo izdelovali tudi barvane trakove in plošče debeline 2 milimetra iz zlitin 3003, 3005, 3105 in 5005. Naši izdelki se pojavljajo v zanimivih arhitekturnih objektih, med drugim tudi na nogometnih stadionih, letališčih in v poslovnih stavbah.

Odmori so čas za klepet

Simpozija so se udeležili tudi številni predstavniki akademske sfere

Vodstvo z zanimanjem prisluhne vsem predstavitvam

Dvorana je bila polna

Razvoj profilov za absorpcijo energije

Robert Kučič, Impol PCP, d. o. o.

V avtomobilski industriji so varnostni sistemi združeni pod terminom »Crash Management System«, ki predstavlja strukturni modul, ki ga tvori odbojni prečnik v povezavi s strukturnimi komponentami, ki povezujejo prečnik z vzdolžnim tramom. Danes se avtomobilski proizvajalci v 100 odstotkih poslužujejo uporabe aluminija, in sicer tako za odbojne prečnike, deformacijske elemente, kot tudi za vzdolžne tramove. Razlog za to je predvsem v odlični absorpciji energije, ki jo ima aluminij, kot tudi z vidika stroškovne učinkovitosti in svobode pri oblikovanju profilnih oblik. Na pot razvoja t. i. crash profilov ter nadaljnje proizvodnje in prodaje se je uspešno podala tudi skupina Impol.

Zaposleni iz Impola FT so s posebnim zanimanjem prisluhnili sodelavcu Matjažu Malenšku

Podporni procesi

Cognos Controller kot uniformirano orodje za prikaz poslovanja skupine Impol

Barbara Kapun, Impol 2000, d. d.

Razvoju skupine Impol na tehnični in tehnološki plati, kar se odraža v povečevanju proizvodnje in posledično prihodkov, mora slediti tudi razvoj sistemov, ki bodo zagotavljali ustrezno spremljanje samega poslovanja. Cognos Controller kot uniformirano orodje na eni strani zagotavlja celoviti prikaz računovodskih izkazov, potrebnih za poročanje zunanjim deležnikom, na drugi strani pa je pripomoček, ki omogoča vodstvu še dodatno detajlno spremljanje posameznih in konsolidiranih računovodskih podatkov po različnih odsekih, ki lahko služijo kot informacije za nadaljnje poslovne odločitve.

Z mentorstvom do zmanjševanja delovnih nezgod

Brigita Juhart, Impol 2000, d. d.

Stopnja pogostosti nezgod je bila v letih 2013 in 2014 pri mladih zaposlenih višja kot pri drugih starostnih skupinah. Glavni vzroki za poškodbe so bili nepazljivost, neupoštevanje navodil za varno delo in neuporaba osebne varovalne opreme. S programom mentorstva in z izboljševanjem usposobljenosti zaposlenih za delo se je občutno zmanjšal delež delovnih nezgod med novozaposlenimi, saj se od uvedbe mentorstva dalje v roku enega leta po zaposlitvi ni poškodoval nihče izmed novozaposlenih.

Aktualno

Impol PCP

- V proizvodnem procesu cevarna se nadaljuje zagon nove ultrazvočne linije. Montira se tudi ščetkalna naprava na razreznih liniji Wirth.
- V Alumobilu so namestili novo kamero za branje 2D kode. S tem so odpravili možnost človeške napake pri vhodni surovini.
- V proizvodnem procesu profili uvajajo TPM (vitka proizvodnja) na 12,5-MN stiskalni liniji.
- V procesu vzdrževanja se pripravljajo na decembrske remonte.

V procesu vzdrževanja v družbi Impol PCP se pripravljajo na decembrske remonte

Prezračevalni sistem v livarni že deluje

Impol LLT

- Vzpostavljen je sistem prezračevanja proizvodne hale livarne. Trenutno potekajo še podrobne nastavitve regulacije.
- Do konca letošnjega leta bodo prekrili še večji del strehe in zamenjali fasado na jugovzhodnem ter na severozahodnem delu hale livarne.
- Zamenjali so iztrošen kompresor komprimiranega zraka. Z novim kompresorjem bo ob zanesljivejši oskrbi s komprimiranim zrakom zmanjšana poraba električne energije.
- Služba vzdrževanja že aktivno pripravlja vse potrebno za uspešno izvedbo letnih remontov ob ustavitvi proizvodnje konec leta.

Kaj dogaja?

Družbe poročajo

Zbrala: Urša Zidanšek

Talne označbe pešpoti po industrijski coni

Impol Infrastruktura

- V preteklem mesecu so zaključili izgradnjo nadstreškov proizvodnih prostorov družb Impol LLT in Impol PCP.
- Obnovili so sanitarije v objektu stare folijske valjarne.
- Na videonadzornem sistemu so zamenjali sedem starih kamer z novimi, sodobnejšimi kamerami.
- Izvedli so sanacijo cestišča do »Šinterplaca«.
- Obnovili so talne označbe po industrijski coni Impol.

Impol FT

- V proizvodnem procesu RRT so v fazi reorganizacije. Pripravljajo se na ustavitev tople valjarne. Postopoma znižujejo število zaposlenih, temu sledijo tudi ostale reorganizacijske spremembe.
- V proizvodni proces FTT so namestili varnostne pohodne površine pod valjarnama B4 in B5, ki bodo olajšale in omogočile varnejši dostop do srca strojev.

V proizvodnem procesu RRT se pripravljajo na ustavitev tople valjarne

Impol R in R

- Na 24. mednarodni konferenci o materialih in tehnologijah so izvedli predavanje o metodah preizkušanja v aluminijški industriji.
- S predstavniki IBM Slovenija in podjetjem Alcad so obiskali laboratorij IBM v Zürichu, kjer se ukvarjajo s kognitivnim načrtovanjem aluminijevih zlitin za izboljšanje njihovih lastnosti in stopnje recikliranja. Ključni pri tej novi metodi so računalniško podprti diagrami znanj, kjer se iščejo povezave med kemijsko sestavo, procesnimi parametri in lastnostmi končnih izdelkov. Potekajo pogovori o možnem sodelovanju.
- V kemijskem laboratoriju so postavili vso potrebno opremo in metodo določanja elektrokemijske korozijske obstojnosti aluminijevih zlitin. Metodo testiranih zlitin (AC10, D50 ...) bodo ponudili kupcem v pričetku leta 2017.
- V mehanskem in toplotnem laboratoriju so še dodatno izpopolnili možnosti merjenja trdote, in sicer z nakupom dodatnega merilca trdote. Tako so ustvarjeni pogoji, da bi se merjenje trdote za ugotavljanje ustreznosti izdelkov v celoti izvajalo znotraj družbe po standardnih postopkih, ki omogočajo zadostno ponovljivost in natančnost, kar zahtevajo kupci.
- V mehanskem laboratoriju so zaključili implementacijo metode upogibnega testa. Metoda je v celoti na razpolago kupcem.
- V laboratoriju za metalografske preiskave so kupili novo stiskalnico za vgrajevanje vzorcev in s tem zadostili zahtevam kupcev iz vrst avtomobilске industrije, ki pri ključni opremi zahtevajo plan A ter plan B. Trenutno nabavljajo digitalni makroskop, ki bo občutno izboljšal kakovost metalografskih makro analiz.
- V procesu certificiranja so začeli projekt uvajanja črtnih kode, s čimer nameravajo izboljšati sledljivost vzorcev in olajšati nadzor nad doseganjem predpisanih rokov analiz.
- Intenzivno se ukvarjajo s projektom avtomatizacije metod preizkušanja, kot je opredeljeno v predlogu strategije družbe do leta 2025.

Metalografski laboratorij je bogatejši za novo stiskalnico

Sveti delavcev spodbujajo komunikacijo zaposlenih z vodstvom

Volitve članov svetov delavcev

Tekst: Žarka Fišinger

Novembra 2016 se izteče mandat članom sveta delavcev v družbah Impol LLT, Impol PCP, Impol FT, decembra članom svetov delavcev v Stampalu SB, januarja 2017 pa v družbah Rondal ter Impol R in R. V Unidelu se mandat članom izteče decembra 2017. Svet delavcev je na osnovi določb Zakona o soupravljanju delavcev dolžan razpisati volitve največ 90 in najmanj 60 dni pred iztekom mandata. Volitve je treba izvesti najmanj 15 dni pred iztekom mandata. V družbah Impol LLT, Impol PCP, Impol FT, Stampal SB ter Impol R in R so volitve že razpisane.

Impol LLT

V družbi Impol LLT so člane svetov delavcev volilni upravičenci volili 18. in 19. oktobra v štirih procesih. V proizvodnem procesu livarna so izvolili štiri člane. V proizvodnem procesu liti trak in procesu vzdrževanje so izvolili po enega člana. Prav tako so enega člana izvolili skupaj v procesih prodaja ter procesni inženiring in planiranje. Skupno so izvolili sedem članov v svet delavcev, izbirali pa so med 14 kandidati.

Impol PCP

Tudi v Impolu PCP so volitve izvedli 18. in 19. oktobra. Volitve so potekale v petih procesih, kjer so skupaj izvolili enajst članov (iz proizvodnega procesa cevarna pet članov, iz proizvodnega procesa profili tri člane, iz procesa Alumobil enega člana, iz procesa vzdrževanja enega člana in iz združenih procesov prodaje, procesnega inženiringa in procesa planiranja ter vodstva enega člana). Volilni upravičenci so imeli možnost izbire med 26 kandidati.

Impol FT

V družbi Impol FT bodo volitve potekale 10. in 14. novembra. Izvolili bodo devet članov sveta delavcev. Kandidacijski postopek še poteka.

Stampal SB

V družbi Stampal SB bodo volitve potekale 1. decembra. Kandidacijski postopek še poteka.

Impol R in R

V družbi Impol R in R bodo volitve potekale 7. decembra. Tudi pri njih se še izvaja kandidacijski postopek.

Intervju: dr. Matej Steinacher, raziskovalec

Delo raziskovalca je način življenja

Tekst: Urša Zidanšek

Dr. Matej Steinacher, v prostem času predan tekač, kolesar in pohodnik, se je z Impolom prvič srečal, ko je v valjarni leta 2005 opravil počitniško prakso. Kot Impolov štipendist je nato v cevarni pripravil obe svoji diplomski deli. Sedaj je zaposlen v Impolu, d. o. o., na delovnem mestu raziskovalec. Pri svojih nalogah je samostojen, opravi jih zelo natančno in dosledno. Veliko svojega časa bo v prihodnosti posvetil razvojnemu projektu MARTINA, kjer Impol nastopa kot vodja projekta Napredne aluminijeve zlitine z izboljšanimi lastnostmi.

Kot prijetna oseba z ogromno znanja sedaj svojo energijo usmerja tudi v poučevanje bodočih metalurških tehnikov na Srednji šoli Slovenska Bistrica.

Na začetku kariere ste z Impolom resneje sodelovali preko mariborske Fakultete za strojništvo. Kakšne so bile takrat vaše naloge?

Prvo resno sodelovanje s skupino Impol sega že v čas študija, saj sem obe diplomski deli v celoti opravil v cevarni. Na visokošolskem študijskem programu metalurške tehnologije sem se ukvarjal z lastnostmi aluminijevih zlitin vrste Al-Mg-Si z dodatkom kositra, na univerzitetnem študijskem programu metalurgija in materiali pa z izboljšanjem tehnologije iztiskovanja in toplotne obdelave zlitine vrste Al-Mg-Si (AC 30). Naslednje resno sodelovanje s skupino Impol sega v leto 2014, ko sem kot podoktorski študent v okviru projekta Raziskovalci na začetku svoje kariere sodeloval pri razvoju nove visokotrnostne aluminijeve zlitine.

Nato pa ste se sredi leta 2015 v Impolu tudi zaposlili kot asistent raziskovalec. Čemu ste takrat namenili največ pozornosti?

Največ pozornosti sem posvetil vplivu kemijske sestave in toplotne obdelave na mikrostrukturo in preoblikovalnost aluminijeve zlitine 7075, avtomatski kontroli kakovosti aluminijevih zlitin z INCA Feature in študiju udrobnjevanja aluminijevih zlitin.

Za pridobitev naziva doktor znanosti ste razvijali kompozitne materiale. V čem je prednost takšnih materialov?

Kompozitni materiali imajo pred konvencionalnimi materiali to prednost, da lahko njihove lastnosti vnaprej napovemo in jih tudi »prikrojimo« za točno določen namen uporabe.

Kot ste povedali, vas pri vašem delu najbolj motivira implementiranje laboratorijskih raziskav v procese skupine Impol. kateri dosežki na tem področju vam največ pomenijo in tudi največ prispevajo k razvoju skupine?

Največ mi pomeni to, da smo pokazali, da se lahko z laboratorijskimi preiskavami približamo realnim pogojem in da so pridobljeni rezultati uporabni v industriji.

Kako poteka delovni dan raziskovalca in kakšen je glavni cilj vašega dela?

V bistvu se delovni dan raziskovalca težko opiše, ker je to način življenja. Načeloma je treba za vsak problem, novi postopek ali izdelek najprej razumeti material, kaj se dogaja z njim skozi različne procese, kako ti procesi vplivajo nanj in šele potem se lahko začne odpravljanje težav ali razvoj novih stvari. Pri tem je treba poglobljeno preučiti literaturo, spoznati vse postopke, se z najrazličnejšimi laboratorijskimi preiskavami in testi približati realnim razmeram ter jih nato implementirati v industrijski proces.

Sedaj se odpirajo nova vrata v vaši karieri, pri projektu MARTINA boste imeli pomembno vlogo. Lahko poveste več o tem?

Projekt MARTINA se v kontekstu strategije pametne specializacije S4 usmerja na prednostno področje »Razvoj materialov kot končnih izdelkov«. Temelji na področju jekla, aluminija in multikomponentnih materialov, hkrati povezuje še uporabo materialov v industriji, ciljno v avtomobilski, ki je za slovensko gospodarstvo strateškega značaja, tako po obsegu, dodani vrednosti, kot potencialu in stopnji izvoza. Skupina Impol je v projektu MARTINA nosilec in vodja projekta »Napredne aluminijeve zlitine z izboljšanimi lastnostmi«. V sklopu projekta se bo naredil napredek v modeliranju kompleksnih večfaznih sistemov aluminijevih zlitin z izboljšanimi lastnostmi. Za razliko od dosedanjih raziskav, ki so usmerjene zgolj na posamezne lastnosti, bodo raziskave usmerjene na določitev korelacij med mikrostrukturo in različnimi lastnostmi. Kakovost vhodnega materiala bistveno vpliva na lastnosti končne zlitine, hkrati pa je z ekološkega in ekonomskega stališča potrebna čim večja uporaba sekundarnih surovin, ki prinaša tudi določene elemente v sledovih in vpliv na končne lastnosti. Te raziskave bodo omogočile čim večji delež uporabe sekundarnega aluminija, kar pa zahteva temeljne raziskave in optimizacijo celotnega tehnološkega procesa.

Kakšne pozitivne učinke za Impol lahko pričakujemo, ko se projekt MARTINA zaključi?

Največji doprinos bo v:

- razvoju aluminijevih zlitin z izboljšanimi mehanskimi in tehnološkimi lastnostmi, izdelanimi z velikim deležem sekundarnega aluminija,
- izbiri pravilnega materiala za orodje in konceptu hlajenja orodja, kar ima vpliv na večjo konkurenčnost, produktivnost, kakovost in zmanjšanje stroškov,
- novih tehnologijah litja aluminijevih zlitin za izdelke v avtomobilski industriji,
- zlitinah in parametrih izdelave pločevin za avtomobilsko industrijo z boljšo preoblikovalnostjo.

Matejevih top 5

Tekaški copati

Za vsakodnevno sprostitev na svežem zraku.

Kolo

Cestno in gorsko kolo za odkrivanje novih krajev.

Hribi

Njegova zelena planinska knjižica (Dnevnik s Slovenske planinske poti) je že skoraj polna.

Kampiranje

Ne zna si predstavljati dopusta brez kampiranja (morje, jezera, hribi).

Zdrava hrana

Da telo ostane fit in ima dovolj energije, je zdrava hrana njegova prva in najboljša izbira.

Posebej še velja izpostaviti modele: procesa homogenizacije, ohlajanja s temperature homogenizacije in procesov preoblikovanja z analizo vpliva na proces izločevalnega utrjevanja in končne mehanske lastnosti aluminijevih zlitin; horizontalnega litja palic (HCM) za kovanje in določitev vpliva gravitacijskega polja na geometrijo izdelka, kemijsko homogenost in mikrostrukturo; vpliva deformacijske cone deformacije in hitrosti deformacije na mikrostrukturo, preoblikovalnost in izotropnost pločevin.

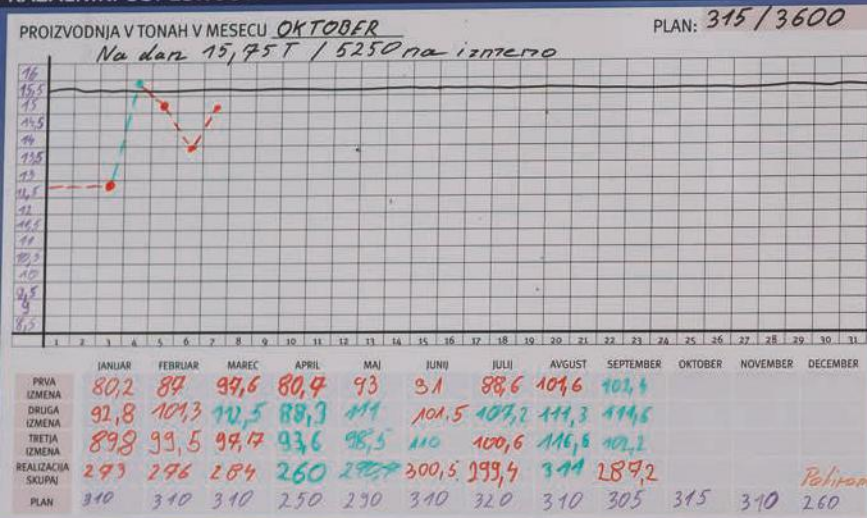
Svoje znanje in motivacijo za raziskovanje odslej prenašate tudi na bodoče metalurške tehnike, ki se šolajo na bistriški srednji šoli. Kakšni so prvi vtisi?

Prvi vtisi so pozitivni in obvezujoči, saj izobražujem mlade ljudi, ki bodo čez nekaj let del skupine Impol. Letos smo skupaj pri predmetu Materiali v metalurgiji, ta predstavlja uvodno vsebino pri spoznavanju metalurgije. Z 32-imi učenci se srečujem enkrat tedensko po tri ure. Razred je poln, prevladujejo predvsem fantje, vendar so se za poklic metalurškega tehnika odločile tudi štiri punce.

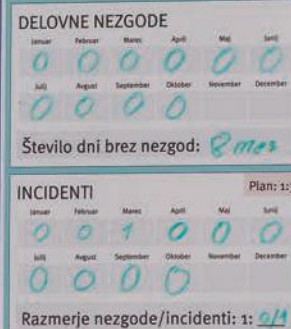
Kaj pa Matej Steinacher počne v prostem času?

Večino prostega časa posvetim raznim športnim aktivnostim.

KAZALNIKI USPEŠNOSTI

VARSTVO PRI DELU

ZAPOSLENI

KORISTNI PREDLOGI

	REALIZACIJA	PLAN
PRVA IZMENA	1	1 mes
DRUGA IZMENA	5	1 mes
TRETTA IZMENA	3	1 mes

REKLAMACIJE

PLAN: 9,61 < 9,8%

ZASTOJI

JANUAR	FEBRUAR	MAREC	APRIL	MAJ	JUNI	JULI	AVGUST	SEPTEMBER	OKTOBER	NOVEMBER	DECEMBER
11	11,3	2,06	11,8	2,96	9,36	3,05	2,2				

Informacijske table v proizvodnem procesu profili (Impol PCP) so vzorno opremljene z aktualnimi informacijami.

Je Slovenija že vitka?

Poglejmo malo širše: napredek na področju vitke industrije v kovinsko predelovalni dejavnosti

Tekst: Nina Potočnik

Ervin Rošer je zaposlen v Impolu PCP. Med študijem na Fakulteti za management je pripravil raziskavo o kazalnikih in sistemskih pomanjkljivostih vitke proizvodnje v podjetjih, ki se ukvarjajo s kovinsko predelovalno dejavnostjo v Sloveniji. Vanjo je vključil veliko Impolu podobnih podjetij: Talum, Acroni, TPV, Revoz, Odelo, Unior ...

Na osnovi opredeljenih teoretičnih izhodišč o orodjih, kazalnikih in osnovah vitke proizvodnje se je izdelal vprašalnik za predstavnike (vodje procesov, tehnične direktorje, lean managerje ...) 397 majhnih (z vsaj 20 zaposlenimi), srednje velikih in velikih podjetij iz dejavnosti predelave kovin, proizvodnje kovinskih izdelkov, električnih naprav, drugih strojev in naprav, motornih vozil, prikolic, drugih vozil in plovil. V raziskavi je bilo največ sodelujočih podjetij majhnih (37,6 %), od tega 52,7 % s standardno klasifikacijo dejavnosti C25 (proizvodnja kovinskih izdelkov, razen strojev in naprav).

Vitkih je manj kot polovica

V 40 odstotkih preučevanih organizacij že imajo uvedeno vitko proizvodnjo, medtem ko večina organizacij tega še ni uvedla, a se jih je petina (21,5 %) odločila za uvajanje vitkosti. Organizacije vitko proizvodnjo pretežno uvajajo dve leti (48,6 %), najpogosteje z lastnim znanjem (19,4 %) in s pomočjo svetovalcev (19,4 %).

Koliko podjetij ima uvedeno vitko proizvodnjo? **40 % DA** **60 % NE**

Zanimivi so razlogi za uvedbo vitke proizvodnje. Najpogostejši razlog je bila želja po odličnosti. Organizacije so povedale, da želijo biti odlične in imeti proizvodni proces

POVEČAN DOBIČEK: od 3 do 5 %

POVEČANA IZKORIŠČENOST STROJEV: od 3 do 5 %

svetovnega formata (angl. World Class Manufacturing). Kot najpogostejše notranje razloge organizacije navajajo: krajšanje pretočnih časov in boljša izkoriščenost strojev (OEE). V vitkost organizacije spodbujajo tudi dogodki iz okolja, med katerimi navajajo predvsem pritisk konkurence.

Ovire pri prehodu v vitkost

38,5 % organizacij vitke proizvodnje ne uvajajo in niti ne izkazuje namena, da bi se tega lotile. Kot najpogostejše razloge navajajo:

- neustrezen tehnološki proces (21,5 %),
- nezainteresiranost posloводства (9,7 %),
- pomanjkanje znanja (7,5 %),
- pomanjkanje časa (5,4 %),
- neustreznost opreme (2,2 %),
- druge vzroke (14,0 %).

Učinki

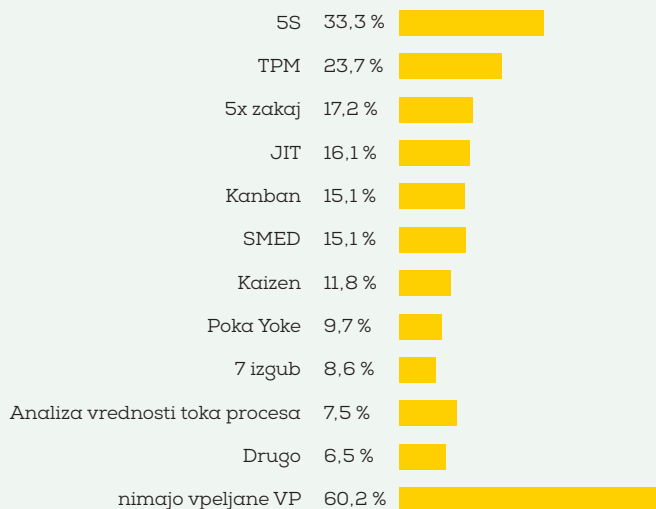
Čisti dobiček: Z uvedbo vitke proizvodnje so organizacije za od 3 % do 5 % povečale čisti dobiček, prav tako so za od 3 % do 5 % povečale izkoriščenost strojev. Kot najpomembnejše rezultate navajajo:

- krajše pretočne čase,
- odpravo dodatnih operacij in nepotrebnih gibov zaposlenih ter opreme,
- zmanjšanje zalog
- kakovostnejše izdelke,
- večjo izkoriščenost strojev.

Orodja vitkosti

Najpogostejše orodje vitke proizvodnje je 5S, sledita TPM in orodje kakovosti 5x zakaj.

Orodja vitke proizvodnje

Inovativnost in vitka proizvodnja: V raziskavi so ugotovili, da imajo organizacije z uvedeno vitko proizvodnjo občutno več prijavljenih inovacijskih oziroma koristnih predlogov, in sicer za 88 % (velja za leto 2014) več kot klasične organizacije brez uvedene vitke proizvodnje. Srednje velike družbe z uvedeno vitko proizvodnjo prejmejo 1,28 koristnega predloga na zaposlenega letno in velike družbe 1,27 predloga na zaposlenega. Inovacijski predlogi se v 30 odstotkih nanašajo na izboljšanje izdelkov, sledijo predlogi za izboljšanje proizvodnih procesov in postopkov ter predlogi za izboljšanje pogojev dela.

Dodana vrednost na zaposlenega: Dodana vrednost na zaposlenega je za 15 % večja v organizacijah, ki imajo uvedeno vitko proizvodnjo. Vitke organizacije so v letu 2014 dosegle 43.039 evrov dodane vrednosti na zaposlenega. Klasične organizacije dosegajo dodano vrednost 36.470 evrov na zaposlenega. Raziskava je potrdila, da je dodana vrednost na zaposlenega višja v organizacijah, ki imajo uvedeno vitko proizvodnjo.

Izkoriščenost strojev glede na dejavnost

OEE ali skupna izkoriščenost opreme: Ta kazalnik je eden izmed pomembnejših kazalnikov, s katerimi se lahko primerjajo podjetja in je lahko tudi vodilo za naše vodje. Največji delež izkoriščenosti strojev (89 %) je v proizvodnji vozil in prikolic, sledi z 82 % proizvodnja kovin. Najnižjo izkoriščenost ima proizvodnja drugih strojev s 53% izkoriščenostjo.

Vitkost ni za vse enako primerna

Vsaka organizacija poseduje svoje specifične izdelke, procese in zaposlene. Od vsake organizacije je odvisno, kako koristno zna izbrati in v svoje procese ter družbeno okolje implementirati najbolj optimalne vitke rešitve, ki bodo pripomogle k izpopolnitvi procesa proizvodnje. Takšen primer so podjetja in druge organizacije iz dejavnosti proizvodnje kovin in organizacij, kjer izvajajo tudi storitvene dejavnosti. V dejavnosti proizvodnje kovin visoka cena energentov (električna energija, plin, pogonska goriva ...) organizacije sili v proizvodnjo izven delovnih konic in v zavestno zmanjševanje izkoriščenosti strojev na račun

DODANA VREDNOST: v organizacijah z uvedeno vitko proizvodnjo je 15 % višja

višjega finančnega učinka. V organizacijah, kjer poleg temeljnih proizvodnih dejavnosti izvajajo tudi storitvene dejavnosti (montaže in varjenje konstrukcij), je zaradi nestandardnih operacij in del zelo oteženo uvajanje koncepta VP. V takšnih primerih uvajanje VP oziroma uvajanje v celotno organizacijo za vsako ceno ni smiselno. V organizacijah zaznavajo tudi odpore pri uvajanju sprememb, kar gre pripisati pomanjkanju informacij in znanj o VP v slovenskem okolju. Management bi za izobraževanje in usposabljanje zaposlenih ter (nenazadnje) srednjih managerjev za manjšanje odporov in širšo implementacijo koncepta VP moral pokazati večjo samoiniciativo.

Mag. Ervin Rošar

V Impolu zaposlen od leta 2006

Izobrazba: **magister znanosti (po starem), dipl. inž. metalurgije**

Delovno mesto: **procesni inženir**

Glavna področja dela: **Stiskani in vlečeni izdelki, razvoj in optimiranje proizvodnih tehnologij, reševanje reklamacij, izvajanje in sodelovanje pri razvojnih nalogah.**

Kaj te pri delu veseli/ti postavlja izzive: **Dvig tehnološke in raziskovalne ravni in biti boljši od drugih.**

Januarja bo v upravnem odboru Bojana Grila zamenjal nov predstavnik delavcev

Volitve novega delavskega predstavnika

Aktivno sodelovanje zaposlenih

Tekst: Nina Potočnik in Metka Lešnik

Prehod iz dvotirnega v enotirni sistem upravljanja se je izkazal za dobro poslovno odločitev, ki je poleg večje fleksibilnosti zaposlenim prinesla tudi možnost sodelovanja pri upravljanju. Zaposleni namreč lahko izvolijo petega člana upravnega odbora, ki ima enake pravice in dolžnosti pri opravljanju svoje funkcije kot ostali štirje člani upravnega odbora, imenovani s strani skupščine. Mandat člana upravnega odbora - delavskega predstavnika se počasi zaključuje, zato se že izvajajo aktivnosti v zvezi z izvolitvijo novega delavskega predstavnika.

Pravila delovanja upravnega odbora Impola 2000, d. d.

- Upravni odbor vodi družbo,

nadzoruje izvajanje poslov in opravlja druge naloge skladno z zakonom in s statutom.

- Sestavlja ga pet članov, od tega štiri izvoli skupščina, enega pa Predstavniško telo delavcev skupine Impol.
- Ima predsednika in namestnika predsednika.
- Člani upravnega odbora so upravičeni do tekočega plačila za opravljanje funkcije (delno mesečno v fiksnem znesku in delno v variabilnem znesku, ki je odvisen od uspešnosti poslovanja skupine Impol). Prav tako so upravičeni do plačila sejin, stroškov za izvajanje funkcije v poslovnem okolju družbe in udeležbe na sejah in zagotovitve delujoče komunikacijske opreme.

- Predsednik upravnega odbora prejme mesečno bruto fiksni znesek v višini 3.000 evrov, vsak ostali član pa 2.500 evrov. Variabilni del izplačila znaša mesečno za predsednika upravnega odbora 0,3 promila doseženega konsolidiranega čistega dobička preteklega leta, za ostale člane pa mesečno 0,24 promila od doseženega konsolidiranega čistega dobička preteklega leta.
- Vsi člani upravnega odbora imajo enake pravice in dolžnosti ter so pri opravljanju svoje funkcije neodvisni od navodil posameznih delničarjev in njihovih skupin, sveta delavcev, PTDSI, sindikatov, upnikov družbe ter drugih interesnih skupin.

- Člani upravnega odbora z izjemo delavskega zaupnika so imenovani za obdobje šestih let.
- Upravni odbor imenuje izvršne direktorje, pri čemer je lahko tudi član upravnega odbora izvršni direktor. Upravni odbor lahko tudi kadarkoli odpokliče izvršne direktorje.

Volitve

Postopek volitev petega člana upravnega odbora je tristopenjski. Najprej bodo zaposleni znotraj svoje družbe izvolili elektorje, nato bodo elektorji, ki se bodo na podlagi števila zaposlenih znotraj posamezne družbe razvrstili v več skupin, izvolili predstavnike Predstavnškega telesa delavcev skupine Impol (v nadaljevanju PTDSI). Predstavniki – skupaj jih bo enajst – bodo nato izvolili člana upravnega odbora.

1. Volitev elektorjev

Vsaka družba iz skupine Impol bo izbrala elektorja, ki ima toliko glasov, kolikor je zaposlenih z aktivno volilno pravico. Volitve bodo lahko potekale prek svetov delavcev (v družbah, kjer slednji delujejo) oziroma s pomočjo zborov delavcev. Izvolitev elektorja bo sočasno pomenila tudi sprejetje sporazuma o načinu oblikovanja PTDSI.

2. Volitev članov PTDSI

Elektorji bodo glede na število glasov, ki izhajajo iz števila zaposlenih, razdeljeni v sedem volilnih teles. Elektorji, ki imajo toliko glasov, kot je velika njihova volilna baza, bodo tako znotraj svojega volilnega telesa volili opredeljeno število članov PTDSI.

3. Volitev predstavnika zaposlenih v upravni odbor

Predstavnika zaposlenih bo izvolilo deset predstavnikov PTDSI. Za funkcijo člana upravnega odbora lahko kandidira vsak polnoleten državljan RS. Mandat bo pridobil kandidat, ki bo dosegel absolutno večino, kar je sedem glasov od enajstih. Zato so za postopek izbire predvideni trije krogi. V drugi krog se bosta uvrstila kandidata z največ glasovi, v tretji krog pa načeloma kandidat, ki bo zmagal v drugem krogu. Če kandidat ne bo izbran v tretjem krogu, se ponovi kandidacijski postopek.

Predstavnik delavcev v upravnem odboru

Bojan Gril: Interesi zaposlenih in upravljavcev skupine Impol lahko gredo z roko v roki

Kakšne so vaše odgovornosti kot predstavnik delavcev v upravnem odboru?

Kot član upravnega odbora in predstavnik delavcev sem odgovoren, da so člani upravnega odbora in izvršna direktorja seznanjeni s problemi, na katere opozarjajo zaposleni. Pomembno je, da so informacije prenešene na korekten način in da se med vodstvom družbe, zaposlenimi ter predstavniki zaposlenih vodi konstruktivna komunikacija.

Kako je potekalo sodelovanje s sveti delavcev, sindikati in PTDSI?

Sveti delavcev so me vabili na seje, s predstavniki sindikatov sem bil pogosto v stiku, prav tako sem se udeleževal sestankov izvršilnih odborov sindikata. Prav tako sem bil pogosto v stiku s člani PTDSI in smo se medsebojno obveščali o aktualnih zadevah.

Kateri so bili največji izzivi?

Najtežji je bil začetek, in sicer predvsem strah in negotovost glede tega, kako me bodo sprejeli ostali člani upravnega odbora. Predstavil sem jim tudi moj program dela v upravnem odboru, na podlagi katerega so me tudi podprli in izvolili predstavniki PTDSI. Iz programa je bilo tudi jasno razvidno, da lahko gresta interes zaposlenih in interes upravljalna skupine Impol skupaj z roko v roki.

So se izpolnila vaša pričakovanja?

Lahko bi rekel, da v veliki meri. Impol je v tem času veliko vlagal v razvoj, povprečna plača se je povečala. Delovno okolje se ureja. Prav tako sem vesel, da se veliko energije usmerja v prihodnost, kar jasno nakazuje tudi sprejeta strategija skupine Impol do leta 2025.

Kaj si boste iz tega časa (kot delavski predstavnik) najbolj zapomnili?

Zagotovo si bom najbolj zapomnil občutek pred sejami upravnega odbora, ko se moraš odločati o zelo pomembnih stvareh za skupino Impol in zaposlene. To so zelo stresne situacije, zaradi katerih se kakšno noč tudi ne spi. Večkrat se je tudi zgodilo, da so zaposleni prišli k meni po pomoč in nasvet, ko so se znašli v skoraj brezizhodni situaciji.

Kakšni so občutki ob iztekanju mandata?

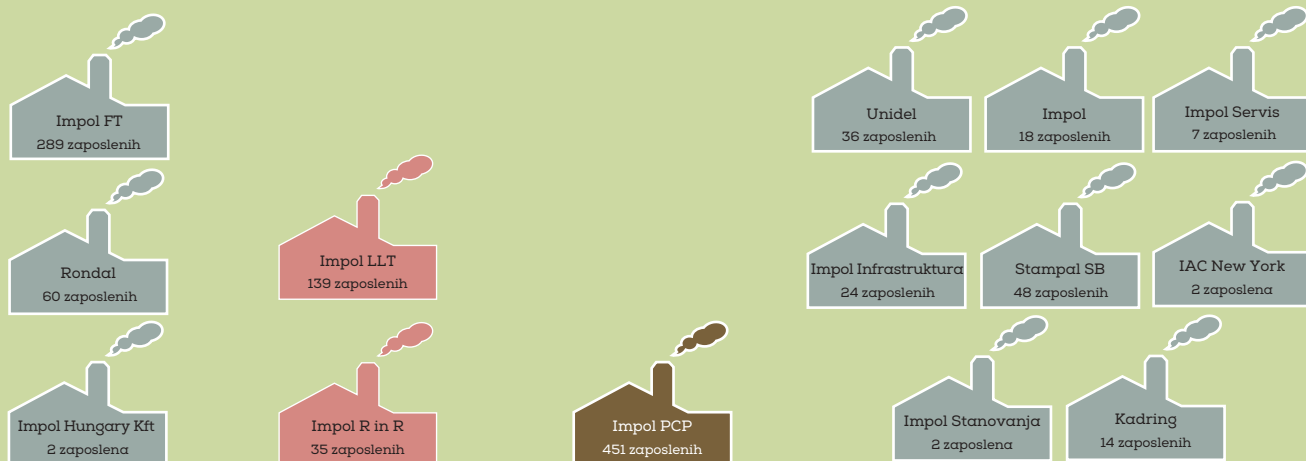
Moja želja je bila, da postavim visoka merila delovanja predstavnika zaposlenih v upravnem odboru in da to funkcijo približam zaposlenim. Občutek imam, da večina zaposlenih razume, da ni enostavno sprejemati odločitev, ki morajo dolgoročno zagotavljati rast in razvoj podjetja, s tem pa tudi socialno in finančno varnost zaposlenih.

Kaj bi svetovali vašemu nasledniku ali naslednici?

Glede na obseg dela in zahtevnost svetujem delavcem, da naj izberejo človeka, ki bo pripravljen tudi veliko svojega prostega časa nameniti preučevanju gradiva in iskanju informacij. Pri sprejemanju kakršnihkoli odločitev si je treba vzeti dovolj časa za trezen razmislek. Nad interesi zaposlenih nikoli ne sme prevladati osebni interes.

1

2

3

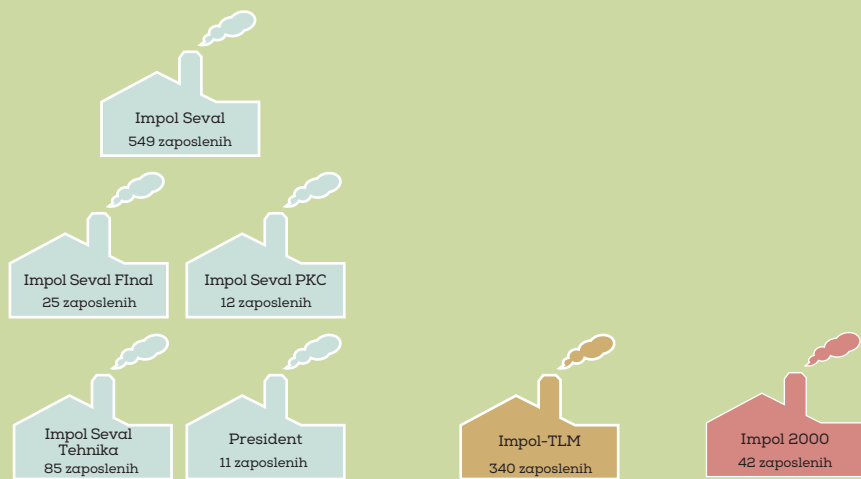
4

Sistem volitev predstavnika delavcev v upravni odbor

Vloga Predstavnškega telesa delavcev skupine Impol

- Izvoli enega člana upravnega odbora.
- Vsaj dvakrat letno se sestane z upravnim odborom z namenom, da skupaj obravnavata rezultate poslovanja in bodoči razvoj skupine Impol.
- Ima pravico, da je o izjemnih okoliščinah, ki vplivajo na interese delavcev, seznanjen najkasneje v roku enega meseca od sprejema odločitve.
- Predlaga ukrepe, ki so v korist zaposlenih skupine Impol, vendar ne ogrožajo poslovanja družb skupine.
- Sprejema pobude in predloge zaposlenih, ki so izraženi na zborih in svetih delavcev posameznih družb.
- Prizadeva si, da s svojimi pobudami in z ukrepi prispeva k dolgoročnemu razvoju družb v skupini Impol in s tem k socialni varnosti vseh zaposlenih v teh družbah.
- Pravice članov PTDSI glede porabe in plačila delovnega časa v zvezi z delom v PTDSI se uredijo tako, da se to delo upošteva kot redno delo v družbi.

Volitve elektorjev

Vsaka družba bo na podlagi kandidatur izvolila elektorja, ki bo imel dveletni mandat. Volitve bodo potekale na sejah svetov delavcev oziroma na zborih delavcev (v družbah, kjer ni konstituiranega sveta delavcev). Izvoljen bo lahko vsak, ki je v skupini Impol zaposlen nepretrgoma 12 mesecev in ne sodi med poslovodne delavce. Kandidata lahko predlaga vsak zaposleni z aktivno volilno pravico v elektorski bazi, za kar potrebuje pisno soglasje kandidata. Kandidature se predložijo svetu delavcev ali poslovodstvu družbe v roku sedmih dni od razpisa volitev. Volilni dan elektorja bo najkasneje 21 dni od razpisa volitev. Glasovanje bo tajno.

Volitve članov PTDSI

Družbe skupine Impol so razdeljene v sedem volilnih teles. Po izvolitvi elektorjev bo vsako volilno telo izvolilo člane v PTDSI. Število izvoljenih članov je odvisno od števila zaposlenih iz posameznih družb, ki sestavljajo volilno telo. Vsak elektor bo imel toliko glasov, kolikor je v posamezni družbi zaposlenih z aktivno volilno pravico. Predloge članov PTDSI bodo podali posamezni elektorji iz volilne enote za svojega člana PTDSI. Izvoljen bo tisti predlog, ki prejme največje število glasov iz posamezne volilne enote. Glasovanje bo javno.

Volitve delavskega predstavnika

PTDSI sestavlja enajst članov. Pri sprejemanju odločitev ima vsak izvoljen član en glas. Kandidate za člana upravnega odbora lahko predlaga vsak član PTDSI. Za predstavnika zaposlenih v upravni odbor je izvoljen kandidat z najmanj sedmimi glasovi PTDSI. Volitve bodo potekale v največ treh krogih. Če kandidat ne bo izvoljen, se bo kandidacijski postopek ponovil.

Delavski predstavnik

Član upravnega odbora, ki ga izvoli PTDSI, ne sme biti nosilec funkcije v svetu delavcev družbe v skupini, delavski zaupnik ali član organa sindikata. Če PTDSI izvoli osebo, pri kateri obstaja konflikt interesov, lahko upravni odbor sklene, da odstopi od dogovora, s čimer preneha pravica do izvolitve in mandat že izvoljenemu članu. Predstavnik delavcev je imenovan za dve leti in ima položaj neizvršnega direktorja. Njegova naloga je, da zastopa interese vseh zaposlenih iz skupine Impol.

Pravice in dolžnosti predstavnika zaposlenih

- Imenovan je za dve leti, obstaja možnost ponovnega imenovanja.
- Ima položaj neizvršnega direktorja in zastopa interese vseh delavcev, zaposlenih v družbah skupine Impol.
- Ne sme biti nosilec funkcije v svetu delavcev, delavski zaupnik ali član organa sindikata znotraj skupine Impol. Lahko je tudi neodvisen zunanji strokovnjak.

Časovnica

Oktober, november 2016: volitve elektorjev in sprejem sporazuma

Januar 2017: sprejem dogovora med družbo Impol 2000, d. d., in PTDSI in volitve predstavnika zaposlenih v upravni odbor

December 2016: volitve članov Predstavnškega telesa delavcev skupine Impol

Pogled na Impol-TLM z zraka

Šibenik, prihajamo!

Obisk družbe Impol-TLM

Tekst: Urša Zidanšek

Pretekli mesec smo obiskali Impol-TLM. Pravo poletje se je sicer že poslovilo, a ekipa zaposlenih iz Impola, ki skrbi za ponovni zagon šibeniškega podjetja, tega niti ni prav opazila, saj ves svoj čas preživi v tovarni. Spremljali smo njihovo delo, ki traja od jutra do večera, pogosto tudi ponoči. S pomočjo znanja, truda in tudi neprespanih noči jim je uspelo ponovno vzpostaviti delovanje v požaru poškodovane tople valjarne.

Paradni konj: Topla valjarna V24

Ko stopiš pred toplo valjarno V24, te le-ta dobesedno očara. Valjarna je bila zgrajena leta 2004. Njena kapaciteta je trenutno omejena s pretočnostjo homogenizacijskih peči za brame in znaša 110.000 ton na leto. Tako velikega stroja v slovenje-

Zaposleni z veseljem sodelujejo z vodstvom

S timskim delom so vsi cilji dosegljivi

bistriški valjarni nimamo. Njena močnost vzbuja spoštovanje. Po vseh sanacijskih delih in testih, ki so jih morali izvesti zaradi požara, je topla valjarna septembra ponovno pričela z valjanjem traku.

Hladna valjarna V22

Kapaciteta hladne valjarne je 60.000 ton na leto. Predvalja celoten program za folijsko proizvodnjo in vse kolobarje za končne izdelke trakov in pločevin. Valjarna je bila rekonstruirana leta 1998.

Folijske valjarne

- V33: valjarna za tanke trakove in enojne folije.
- VF1: valjarna za enojne in dvojčene folije.
- VF2: valjarna za dvojčene folije.

Kompleten folijski obrat je bil na novo zgrajen leta 1984 in moderniziran med leti 2002 in 2005. Skupna kapaciteta folijskega obrata znaša 20.000 ton na leto.

Livarna

Livarna v Impolu-TLM je bistveno večja od slovenjebistriške, a je zaradi zastarelosti opreme njena kapaciteta bistveno manjša. Trenutno je sposobna proizvesti 30.000 ton bram letno. V strategiji skupine Impol je opredeljeno, da se bo livarna postopoma obnavljala, s čimer se bodo povečale njene proizvodne kapacitete.

Posebnost: pristanišče v Šibeniku

Z druge strani zaliva v Šibeniku lahko opazujete, kako ladje v pristanišču na Impolovem razkladalnem prostoru raztovarjajo aluminijeve ingote in brame. Te naložijo na velike tovornjake, ki jih dostavijo v tovarno. Bližina pristanišča je za Impol-TLM velikega pomena, saj omogoča nižje stroške dobave surovine in tudi nižje stroške transporta izdelkov do kupce.

Livarna je precej zastarela

Od zaposlenih se strogo zahteva uporaba osebne varovalne opreme

Mogočna topla valjarna V24

Fotoreportaža

V24: ob zagonu po sanaciji požara so bile potrebne številne prilagoditve

INFO

Impol-TLM

Število zaposlenih: 341 (stanje na dan 30. 9. 2016)

Hrvaška

Uradni naziv: Republika Hrvaška

Glavno mesto: Zagreb

Politični sistem: demokratična republika.

Velikost: 56.414 kvadratnih kilometrov

Prebivalci: 4,5 milijona (ocena 2015)

Uradni jezik: Hrvaški

Vera: Rimskokatoliška 86,3 %, pravoslavna 4,4 %, muslimani 1,5 %, ostalo 7,8 %.

BDP na prebivalca: 10.354 EUR (2015)

Denarna enota: hrvaška kuna (HRK).

Povprečna plača: Povprečna bruto mesečna plača na Hrvaškem je marca 2016 znašala 757 EUR. Minimalna mesečna plača se je v juniju 2016 zvišala s 399 na 408 EUR.

Pogled v srce stroja V24

Valjanje tople valjanega traku na V24

Hladna valjarna

Proizvodnja folij

Domaćini, ki so zaposleni v Impolu-TLM, so povedali ...

Pogovarjali smo se s številnimi zaposlenimi, ki so povedali, da so veseli novega upravitelja. Sprva so bili skeptični, ker so imeli v preteklosti številne slabe izkušnje z lastniki, ki jim ni bilo mar za zaposlene, pomemben jim je bil le dobiček. S tem, ko vidijo, koliko truda in energije Impol vlaga v zaposlene, so mirnejši. Dobili so občutek, da je Impolu mar za njih in verjamejo, da bodo skupaj ustvarili uspešno zgodbo.

Z izboljšanjem zdravja in varnosti pri delu se poveča tudi zadovoljstvo zaposlenih

Sistemski pristop daje rezultate

V družbah z uvedenim standardom OHSAS 18001 so se letos nezgode zmanjšale za 25 odstotkov

Tekst: Nejc Juhart

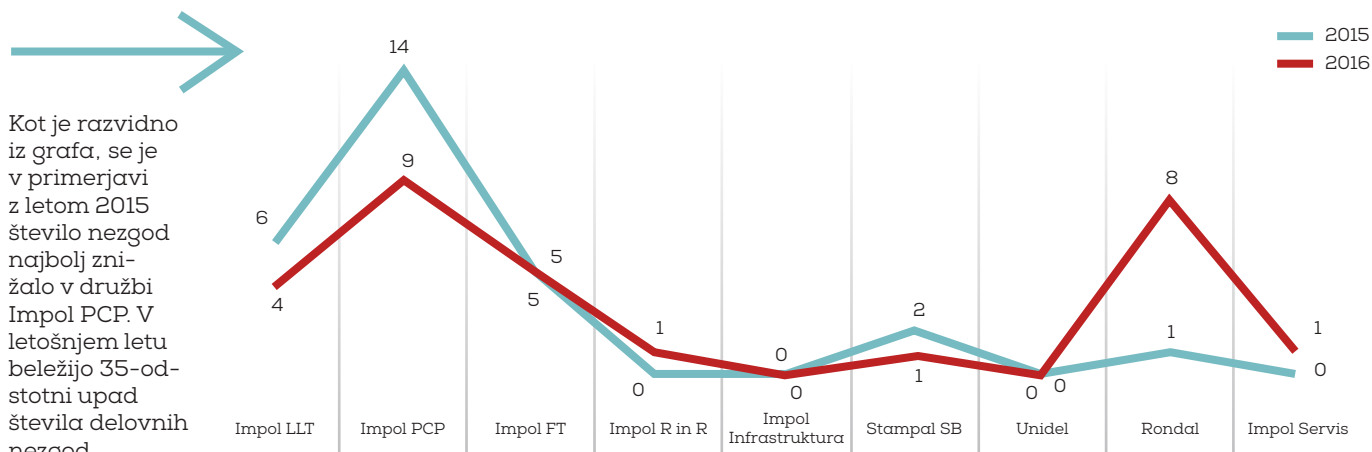
Izboljšanje zdravja in varnosti pri delu lahko prinese gospodarske koristi za podjetja, delavce in družbo v celoti. V skupini Impol ima šest družb vpeljan standard OHSAS, ki poudarja predvsem preventivno delovanje in predpisuje vrsto rednih aktivnosti, ki organizaciji omogočajo celovit pregled nad varnostjo in zdravjem pri delu. V letu 2016 je že bilo izvedenih ogromno aktivnosti s področja PZV, njihov učinek pa lahko posledično povežemo z gibanjem števila nezgod in prepoznanih nevarnih situacij – incidentov v družbah skupine Impol.

Koliko nezgod se je zgodilo v 2016?

Skupno beležimo v prvih devetih mesecih leta 2016 29 delovnih nezgod. V grobem pa lahko družbe razdelimo v dve skupini, in sicer na tiste z uvedenim standardom OHSAS 18001 in tiste, ki tega standarda še nimajo.

BREZ OHSASA: V letu 2015 smo pri teh družbah (Stampal SB, Rondal, Impol Servis) zabeležili tri delovne nezgode. Letos se je to število povzpelo na deset, kar predstavlja skoraj 250-odstotno povečanje glede na enako obdobje lanskega leta.

OHSAS 18001: Družbe z uvedenim standardom so Impol, d. o. o., Impol LLT, Impol PCP, Impol FT, Impol R in R in Impol Infrastruktura. V primerjavi z enakim obdobjem lanskega leta beležimo v letu 2016 viden upad števila delovnih nezgod za skoraj 25 odstotkov.

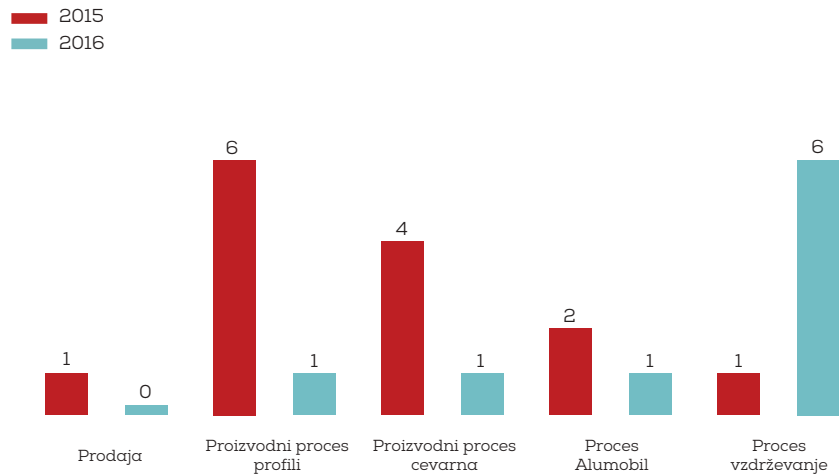

Kot je razvidno iz grafa, se je v primerjavi z letom 2015 število nezgod najbolj znižalo v družbi Impol PCP. V letošnjem letu beležijo 35-odstotni upad števila delovnih nezgod.

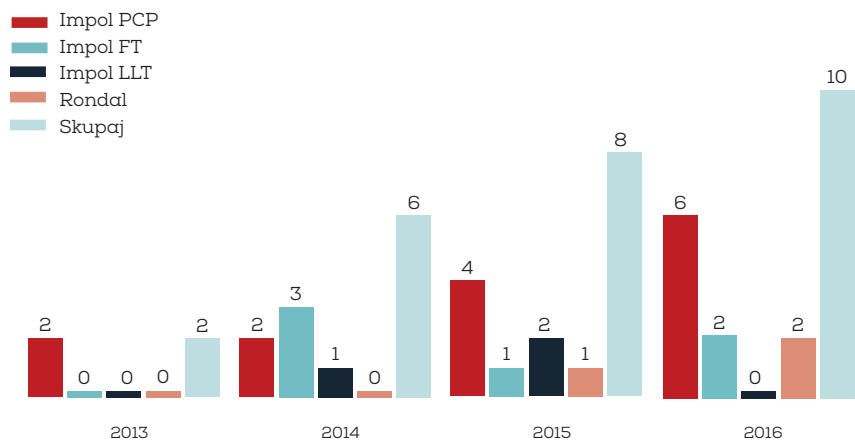
Največji upad nezgod v profilarni

V družbi Impol PCP se je v prvih devetih mesecih zgodilo devet delovnih nezgod, od katerih kar dve tretjini vseh predstavljajo delovne nezgode pri vzdrževalcih. Največji upad nezgod je v procesu profili (85 odstotkov), prav v tem procesu smo v januarju pričeli z izvajanjem linijskega nadzora, ki temelji na preventivnem odkrivanju morebitnih neskladnosti. V letošnjem letu je bilo s strani linijskega nadzora prepoznanih že 270 neskladnosti. Od teh 270 so odpravljene že 204 neskladnosti, ki bi posledično lahko vodile v poškodbo opreme in ne nazadnje tudi koga izmed zaposlenih.

Vzdrževanje postaja najbolj kritičen proces

Od skupno 29 delovnih nezgod v letu 2016 jih skoraj tretjino beležimo pri zaposlenih v vzdrževanju. Spodnji graf prikazuje gibanje števila nezgod v vzdrževanju v družbah Impol LLT, Impol PCP, Impol FT in Rondal. Vzdrževalna dela so pogosto pogojena s pritiski na čim krajši rok odprave napake. Slednje nikakor ne bi smelo vplivati na ogrožanje varnosti in zdravja zaposlenih. Zato je zelo pomembno, da ne glede na resnost okvare na stroju k delu pristopimo umirjeno, premišljeno in sistematično.

Pred pričetkom opravljanja dela je potrebno upoštevati 5 x P

- P**repoznati morebitno nevarnost.
- P**reveriti varnostne naprave.
- P**reveriti brezhibnost opreme.
- P**repričati se, ali je upravljavec stroja izključil pomik gibov in krmilja.
- P**ospraviti za sabo.

Analiza vzrokov in posledic

Kot glavna vzroka za nastanek nezgod v vzdrževanju Impola PCP se pojavljata neupoštevanje navodil za varno delo in nepazljivost. Zaradi neupoštevanja navodil za varno delo so se pripetili padci z lestve in poškodbe rok zaradi poseganja v delovno območje stroja. V skoraj 70 odstotkih nezgod v vzdrževanju se kot posledica pojavlja poškodba prstov na roki.

Poškodovan del telesa	Odstotek
Prsti roke	66,7 %
Komolec	16,7 %
Ključnica	16,7 %

Lestve, ki jih uporabljamo, je treba postaviti na trden in suh teren. V primeru spolzkih površin oziroma v primerih, kjer je povečana verjetnost zdrsa lestve, si je treba zagotoviti še dodatno fizično varovanje lestve s strani drugega zaposlenega. Poseganje v nevarno območje stroja lahko privede do hujših poškodb in trajnih posledic.

Zavedati se moramo, da sami nosimo največjo odgovornost za lastno varnost na delovnem mestu. Čas, ki ga prihranimo s hitenjem, ni vreden morebitnih nezgod, ki se lahko pripetijo.

Marjan Mesarič, Impol PCP

Izobrazba: dipl. inž. strojništva

Domače mesto: Slovenska Bistrica

Zaposlen v skupini Impol od: 1989

Trenutno DM: tehnolog za orodja

Kaj te je pripeljalo sem?

Pecikli (smeh)! Želja po samostojnosti, redni zaposlitvi. Bil sem tudi impolov štipendist za poklicno izobrazbo.

Kaj ti je všeč pri tvojem delu?

Izzivi, iskanje novih rešitev, izboljšati obstoječe postopke.

Družina?

Imam partnerko in dva sinčka.

Kako napolniš svoje baterije?

Rekreativno igranje nogometa, sprehodi s kužkom in sinovoma.

Najljubša hrana?

Morske jedi in domača hrana.

Kako bi se opisal s tremi besedami?

Priden, aktiven, družaben.

Misel za zaposlene?

Ne delaj drugim tistega, kar ne želiš, da drugi naredijo tebi.

Janko Dobršek, Impol PCP

Izobrazba: strojni tehnik

Domače mesto: Trnovec pri Slovenski Bistrici

Zaposlen v skupini Impol od: 2006

Trenutno DM: tehnolog vzdrževanja

Kaj te je pripeljalo sem?

Pomembna mi je bila bližina zaposlitve in redno delo.

Kaj ti je všeč pri tvojem delu?

Delo je razgibano, vsak dan je kaj novega. Z ekipo se dobro razumemo.

Družina?

Imam dve hčerki in ženo.

Kako napolniš svoje baterije?

Rad se odpravim po gobe, če mi ostane še kaj časa po opravljenih okoli hiše.

Najljubša hrana?

Pica.

Kako bi se opisal s tremi besedami?

Deloven, rad v dobri družbi, odziven.

Misel za zaposlene?

Če spoštuješ dogovore, spoštuješ tudi ljudi, s katerimi si se dogovoril.

Herman Špes,

Impol FT

Izobrazba: strojni mehanik

Domače mesto: Leskovec

Zaposlen v skupini Impol od: 1983

Trenutno DM: rezalec

Kaj te je pripeljalo sem?

Zaposlil sem se takoj po šoli, bil sem zadnja generacija vajeniškega sistema.

Kaj ti je všeč pri tvojem delu?

Delo je razgibano, vedno imamo kaj novega.

Družina?

Sem sam.

Kako napolniš svoje baterije?

Ukvarjam se s športnim streljanjem v bistriškem strelskem klubu.

Najljubša hrana?

Jedi na žlico.

Kako bi se opisal s tremi besedami?

Dobre volje, družaben in vesten.

Misel za zaposlene?

V slogi je moč!

Bojan Smogavec,

Impol FT

Izobrazba: dipl. inž. strojništva

Domače mesto: Turiška vas na Pohorju

Zaposlen v skupini Impol od: 2015

Trenutno DM: metalurški delavec

Kaj te je pripeljalo sem?

V Impolu sem že delal preko študentskega servisa, nato se mi je ponudila redna zaposlitev in sem se tukaj zaposlil.

Kaj ti je všeč pri tvojem delu?

Delo je zanimivo in precej raznoliko, čas hitro mine.

Družina?

Svoje družine še nimam.

Kako napolniš svoje baterije?

Igram nogomet. Prav tako sem aktiven pri prostovoljnih gasilcih. Trikrat tedensko se pripravljamo na gasilskih vajah.

Najljubša hrana?

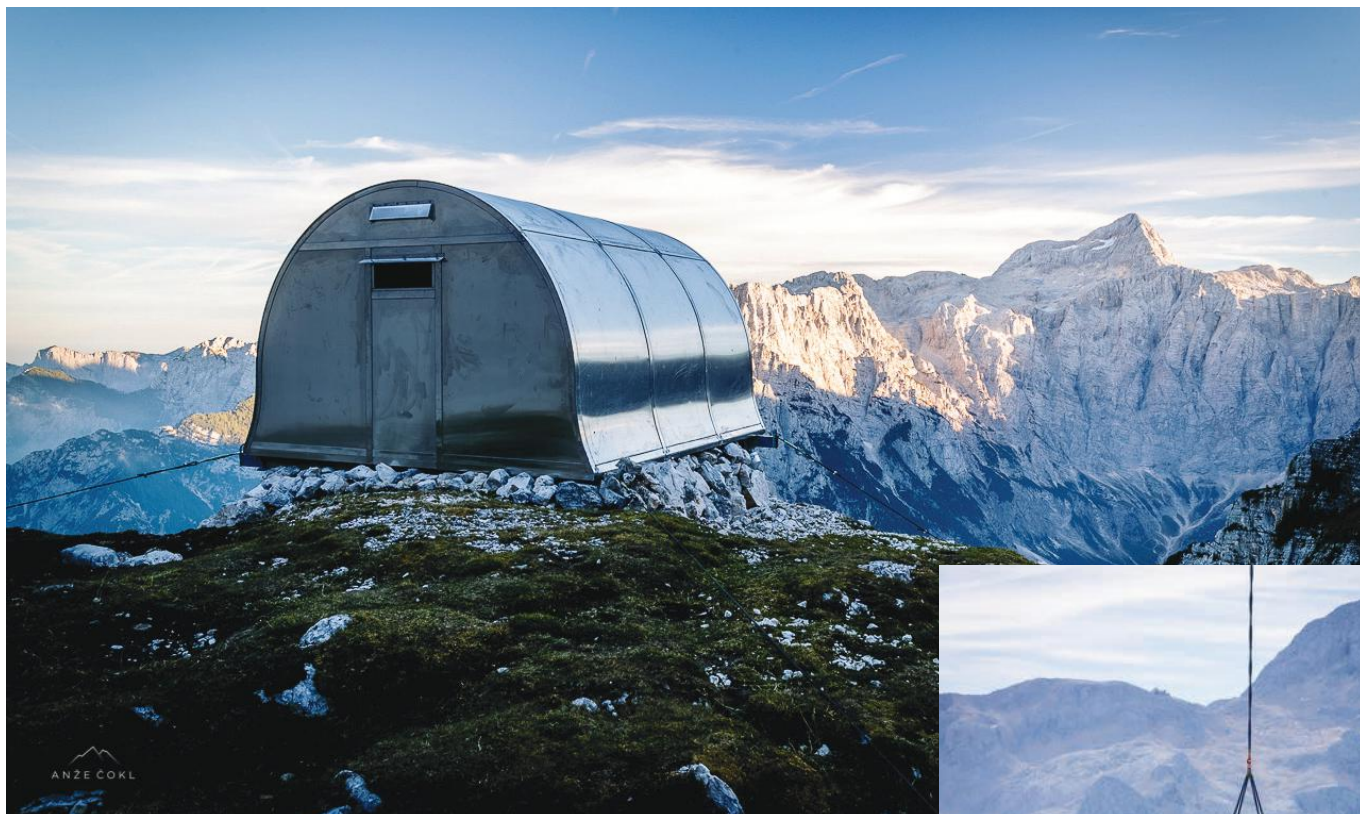
Špageti.

Kako bi se opisal s tremi besedami?

Delaven, nasmejan, družaben.

Misel za zaposlene?

Ljudje bi z več složnosti lahko več dosegli.

Prevoz je bil organiziran s helikopterjem

Nov bivak v osrčju Julijskih Alp, omogočil tudi Impol

Člani Alpinističnega odseka Jesenice so s pomočjo slovenskih podjetij in številnih prostovoljcev postavili sodobno zatočišče v Triglavskem narodnem parku

Tekst: Urša Zidanšek, povzeto po sporočilu za medije

Notranjost je oblečena v les

Po enem letu je trud poplačan

Bivak II na Jezerih je od zadnjega septembrskega dne odprt in nudi skromno, a varno zatočišče na 2.118 metrih nadmorske višine. Kraj vseh bivakov stoji visoko nad dolino Vrata, na najlepši lokaciji v Triglavskem narodnem parku - z razgledom na mogočno severno steno Triglava. Bivak nudi zavetje do šestim obiskovalcem s skupnim ležiščem, klopjo, zložljivo mizo, naravnim skladiščem in dvojnim USB-priključkom za polnjenje mobilnih telefonov.

Bivak je bil na istem mestu prvič postavljen leta 1936. Zasnovali in zgradili so ga Skalaši - starojeseniški alpinisti, ki so ves material na goro znosili na lastnih plečih. Kljub preprostim materialom je bivak kljuboval ekstremnim vremenskim pogojem častitljivih 80 let, k čemur so pripomogle številne funkcionalne rešitve. Lansko jesen je bil stari bivak zaradi dotrajanosti s helikopterjem Slovenske vojske prepeljan v dolino in poklonjen Slovenskemu planinske muzeju v Mojstrani, kjer je na voljo za ogled.

Rekonstrukcija bivaka II na Jezerih je trajala skoraj leto dni. Proces so podaljšali razni zapleti, zakonske omejitve zaradi lokacije v osrčju Triglavskega narodnega parka in tudi sam proces dela, ki je potekal s pomočjo prostovoljcev iz vrst članov alpinističnega odseka Jesenice.

"Vsi sodelujoči pri projektu smo pomagali prostovoljno in svoj čas, delo, znanje in izkušnje vložili v projekt z željo, da bi novi bivak še desetletja odlično služil obiskovalcem tega divjega, manj obiskanega predela Julijcev. Želimo si tudi to, da bi bili obiskovalci skrbni in odgovorni uporabniki tega dragocenega zavetja," pojasnjuje Anže Čokl, eden izmed ključnih ljudi na projektu.

Sodelujoči so veseli, da so k projektu novega bivaka v osrčju Julijskih Alp uspeli privabiti domača podjetja, katerim gre posebna zahvala, saj brez njih bivaka ne bi bilo. Z bivakom upravlja Alpinistični odsek Jesenice, kjer so na voljo tudi aktualne informacije o odprtosti in stanju (vseh) njihovih bivakov. Impol je zanimivi ideji hitro pristopil naproti in pomagal pri kritini ter fasadi bivaka. **Impolov aluminij odselej funkcionalno krasi visokogorsko zatočišče v Triglavskem narodnem parku.**

Varno gibanje v gorah v zimskih razmerah

V zimskih razmerah v gore le dobro pripravljeni!

Tekst: Marko Žunec, vodnik PZZS in alpinistični pripravnik

Varno gibanje v gorah pozimi od nas zahteva precej znanja in izkušenj. Teh ne moremo pridobiti z danes na jutri. Kljub našemu suverenemu gibanju v sredogorju ali visokogorju se v zimskem času stvari zelo spremenijo. Narava dobi drugačno podobo, vrvež, katerega povzročajo nedeljski pohodniki, izgine in dan je skoraj za polovico krajši kot poleti.

Odgovorni pohodniki, ki vedo, da nimajo dovolj izkušenj z gorništvom v zimskem času, se vključujejo v razna izobraževanja in izpopolnjevanja, ki jih prirejajo planinska društva, Gorska reševalna zveza Slovenije in Planinska zveza Slovenije.

Preden se pozimi odpravimo v gore, se moramo zavedati:

- Zaradi snežne odeje se spremeni gibanje po poteh. Markacije so slabše ali povsem nevidne. Enako velja za jeklenice, kline in skobe, ki so večinoma pod snegom ali so obdane z ledom.
- Tura velikokrat traja dlje časa kot poleti (v kopnih razmerah). Tako se lahko zgodi, da pred nami še ni hodil nihče in bo treba "gaziti" (bomo morali sami utirati pot). V kolikor je gaz že narejena, ji je treba premišljeno slediti.

- Dan je krajši kot poleti, prav tako tudi hladnejši, zato se moramo na turo odpraviti dovolj zgodaj in dovolj oblečeni.
- Domovi in kočice, kjer bi poleti lahko poiskali zavetje, so večinoma zaprte, tako da nam ostanejo le bivaki in zimske sobe, za katere se je potrebno predhodno pozanimati, ali so odprte.
- Po grebenih se gibljemo previdno in premišljeno, saj je velika možnost, da je veter ustvaril snežne opasti, ki se pod našo težo podrejo.
- Če se gibamo po strmih pobočjih, moramo biti pazljivi na nevarnost snežnih plazov. Prav tako smo bolj previdni na južnih pobočjih in pobočjih, poraslih s travo, saj je možnost plazov večja.
- Na turo se ne odpravimo takoj po sneženju in ob napovedanih otoplitvah.
- Na zimske/snežne ture se nikoli ne odpravljamo sami!

Tura se vedno prične že doma in ne na samem izhodišču, zato se moramo nanjo ustrezno pripraviti:

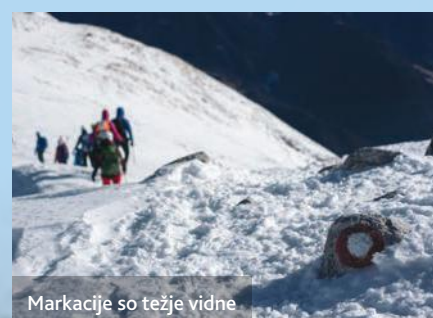
- Preverimo vremenske razmere in vremensko napoved. Na turo se odpravimo le v primeru lepega in stabilnega vremena z dobro vidljivostjo in z nizko stopnjo nevarnosti proženja snežnih plazov.
- Poznamo pot, na katero se odpravljamo? Je primerna za zimsko turo? Velja splošno pravilo, da moramo pot prehoditi v kopnih razmerah, preden se odpravimo na zimsko/snežno turo.
- Že nekaj dni pred turo je treba preveriti, ali imamo vso potrebno opremo za zimsko/snežno turo. Preverimo tudi, ali je oprema brezhibna in jo znamo pravilno uporabljati.
- Pravilna izbira sopotnika je pomembna: da nam ta ne bo v napoto, nas ne bo omejeval, saj ni dovolj kondicijsko ali psihično pripravljen.
- Ko smo izbrali cilj, preverimo, kje bomo pustili avto. Zaradi snega

je možno, da letno parkirišče ni dostopno in bomo primorani avto pustiti nižje ali kje drugje.

- Koče in domovi so večinoma zaprti, zato moramo poskrbeti, da imamo s seboj zadostno količino kalorične hrane in tople pijače.
- Dan pred turo si pripravimo nahrbtnik z vso osebno in tehnično opremo ter si nastavimo budilko.
- Če se nam pojavi dvom o naših zmogljivostih, vzemimo telefon in pokličimo katerega od planinskih/gorskih vodnikov, da se nam pridruži.

Pozimi velikokrat gazimo

Markacije so težje vidne

Zasneženo gorovje ima svoje čare

Več kot spijemo ...

Povprečni Slovenec letno spije 13 litrov vina in za alkohol zapravi približno 160 EUR

Tekst: Nina Potočnik

Pred nami je kar nekaj prazničnih dni, med katerimi so tudi mnogi pogosto "pivsko" obarvani – na primer Marti-novo, dan čarovnic, Silvestrovo. Sicer naj bi uživanje alkohola v zmernih količinah imelo celo pozitivne učinke na zdravje (zmanjšanje nevarnosti za srčna obolenja, podaljševanje življenja, povečanje libida, hitrejšo prebolevanje prehlada, zmanjšanje verjetnosti za demenco, zmanjšanje tveganja za sladkorno bolezen itd.), a kaj, ko večina ljudi težko razume pojem "zmerno".

Alkohol je dokaj pogosto prisoten v življenju Slovencev. Po raziskavi Društva psihologov Slovenije naj bi alkohol redno (vsaj enkrat tedensko) uživalo več kot 50 odstotkov Slovencev. Posledice prekomernega uživanja alkohola so v mnogih primerih vidne šele po 45. letu, ko se začnejo zdravstvene težave, prav tako se nemalokrat skrhajo tudi odnosi v družini, službi in kje drugje. Pogosteje imajo večje težave z alkoholom moški. Slaba petina moških in desetina žensk pije tvegano, s čimer močno ogrožajo svoje zdravje.

Napoved merjenja alkoholiziranosti

Ker se vodstvo skupine Impol zaveda pomena varnega delovnega okolja, se tudi zavzema za okolje, v katerem ljudje niso pod vplivom alkohola ali drugih opojnih substanc. Če delo opravljamo pod vplivom alkohola, smo manj pazljivi in lahko hitro povzročimo škodo sebi ali drugim.

Zato bodo v jesenskih mesecih ponovno potekale kontrole stanja alkoholiziranosti zaposlenih. Spomladanska preverjanja so bila zelo spodbudna, saj praktično nihče od zaposlenih ni "napihal". Vodstvo upa, da bo tudi jesen dala enake rezultate in pokazala, da zaposleni v skupini Impol nimajo težav z alkoholom.

Zakaj pijemo?

Med najpogostejše razloge za uživanje alkohola sodijo:

1. Zmanjševanje stresa: Alkohol se pogosto uporablja kot "domače zdravilo" za zmanjšanje stopnje stresa, ki ga posameznik čuti v določenih življenjskih situacijah.

2. Sproščanje in samozavest: Ravno iz tega razloga je alkohol pogosto prisoten na družabnih srečanjih in praznovanjih. Ljudem pomaga, da se hitreje sprostijo, odpravijo svoje meje in so bolj zabavni.

3. Dolgčas: Nekateri pijejo zato, ker si s tem bolje zapolnijo prosti čas.

4. Zabava: Alkohol omogoča odklop od realnosti in s tem zaposlenim nudi priložnost za avanture in tudi poglobljanje v samega sebe.

5. Pritisk družbe: Slednje velja pogosteje za najstnike, a tudi starejši ljudje se pogosto znajdejo v situaciji, ko jih družba pretirano spodbuja k pitju alkohola.

Kako prenehati?

Ko si življenja brez alkohola ne znate več predstavljati, ko popivate tudi

**Ali ste vedeli?
Zaradi posledic alkoholizma vsakih 10 sekund nekdo izgubi življenje.**

med delovnim delom tedna, ko začutite potrebo po kozarčku že zjutraj in ko dan brez "deci rujnega" nima več pravega smisla, potem imate težave. Odvisnost od alkohola ni enostavna in zelo pomembno je, da se reševanje te težave lotite celovito.

Prva stopnja je prepoznavanje, sledijo pa naslednji priporočeni koraki:

- 1. Poiščite pomoč zdravnika** ali ustrezne organizacije – pretežno je, da bi se tega lotili povsem sami.
- Spremenite **odnos do alkohola** – on ni več vaš prijatelj, temveč sovražnik, ki uničuje vaše življenje.
- Izberite datum, ko boste nehali. Ta datum vam naj nekaj pomeni.
- Znebite se vsega alkohola**, ki ga imate doma, in ga nadomestite z brezalkoholnimi pijačami, ki jih imate radi.
- Občutite čustva** – jočite, smejte se, uživajte ob hrani, spite, ko ste utrujeni. Izogibajte se stresnih situacij.
- Ne udeležujte se dogodkov**, kjer se pričakuje uživanje alkohola. Prav tako se distancirajte od "pivskih prijateljev".

Verjemite, vsako odvisnost lahko premostimo, a izredno pomembno je, da se tega zavedamo in da v tej smeri začnemo ukrepati.

DIVJE ŠPORTNA JESEN

Zakorakali smo v jesen, kar pomeni, da je DPZ Impol ponovno v polni angažiranosti

Tekst: Urša Zidanšek

Pričakujemo vaše predloge

Ponovno k sodelovanju vabimo tudi vas! Svoje predloge lahko oddate na elektronsko pošto sporno.drustvo@impol.si, jih sporočite upravnemu odboru društva ali pa neposredno Sonji Justinek v Izobraževalnem centru.

Članarina

Vse, ki se vpisujete v jesenske aktivnosti, prosimo, da poravnate članarino za prihajajočo sezono, ki znaša 10 EUR letno. Članarino poravnate pri Sonji Justinek v Izobraževalnem centru.

DPZ z vami že 4 leta!

Res je, DPZ Impol za vas aktivno skrbi že štiri leta. To pomeni, da se je trenutnemu vodstvu društva iztekel mandat. Zato vas vabimo, da sodelujete s svojimi predlogi za člane upravnega odbora, nadzornega odbora in častnega razsodišča, prav tako vas vabimo za predloge vodij posameznih sekcij v okviru društva.

PREDLOGI ZA VODSTVO DRUŠTVA

Vaše predloge zbiramo na elektronski naslov: sporno.drustvo@impol.si in pri Sonji Justinek do petka, 28. oktobra 2016.

KDAJ BODO VOLITVE?

Volitve bomo izvedli v ponedeljek, 7. novembra 2016 ob 17. uri v prostorih DPZ Impol v Gasilskem domu Zg. Bistrica - Impol.

Veselimo se vaših predlogov in upamo, da boste vsi našli kaj zase!

ZAHVALA

Vodstvo DPZ se vsem, ki ste nam v zadnjih štirih letih pomagali ali se udeleževali naših aktivnosti iskreno zahvaljujemo in upamo na dobro sodelovanje še naprej!

DPZ Impol: AKTUALNA PONUDBA

Ženska telovadba

Termin 1: ob torkih ob 17.50.

Termin 2: ob četrtek ob 17.50.

Kje? Prostor DPZ Impol.

Moška telovadba

Termin: ob ponedeljkih ob 18.00.

Kje? Prostor DPZ Impol.

Namizni tenis

Termin: ob sredah ob 18.00.

Kje? Prostor DPZ Impol.

Plesni tečaj

Termin: ob torkih ob 19.00.

Kje? Prostor DPZ Impol.

Dvoransko kolesarjenje

Termin: ob ponedeljkih ob 19.00.

Kje? Kolesarski center Germ.

Odbojka

Termin: ob petkih ob 18.30.

Kje? Telovadnica Srednje šole SB.

Kegljanje

Zbiramo prijave in vabimo vse zainteresirane, ki bi želeli kegljati preko DPZ Impol, da se pridružite.

Termin: Ponedeljek, sreda, petek, od 16.00 do 17.00.

Kje? Kegljišče Zavoda za šport SB.

Prijave: Sonja Justinek, 02 845 3 905.

Poslovna nogometna liga Štajerske

Nogometna ekipa DPZ Impol že drugo sezono nastopa v poslovni nogometni ligi Štajerske. Aktivnosti lahko spremljate na www.poslovnaliga.si.

Kdor želi, se še lahko pridruži!

Karte za kopanje in smučanje:

- **Še vedno** so vam na voljo **celodnevne karte** za kopanje v **Termah Ptuj** po ceni 8 EUR.
- **Tudi letos** boste v DPZ Impol lahko kupili ugodne **karte za smučanje na Treh kraljih** pri Jakecu.

Ugodnosti v športnih centrih

- **Fitness center Elipsus** članom DPZ Impol ponuja **10-odstotni popust** pri nakupu kart za fitness ali pri nakupu kart za skupinske vadbe.
- **Green GYM** članom DPZ Impol ponuja **15-odstotni popust** pri nakupu kart za skupinske vadbe.
- **Fitness Korenjak** članom DPZ Impol ponuja mesečno karto za neomejen obisk fitnesa za **25 EUR**.
- **Fitness center Sonce** članom DPZ Impol ponuja **20-odstotni popust** pri nakupu kart za vadbe.

Vprašanje št. 1

Kaj prinaša »mini davčna reforma« zame, zaposlenega v proizvodnem podjetju?

Odgovarja: Metka Lešnik

V septembru 2016 je sprejet paket davčnih zakonov, s katerim želi država izboljšati konkurenčnost Slovenije na področju obdavčitve plač se, razen nekaterih izjem, prične uporabljati s 1. 1. 2017. T. im. mini davčna reforma, ki bo vplivala na višino dohodka zaposlenih, prinaša naslednje spremembe:

1. Sprememba dohodninske lestvice

Med dosedanjim drugim in tretjim davčnim razredom je dodan nov davčni razred s stopnjo 34 odstotkov. Sprememba se nanaša zlasti na zaposlene, ki zaslužijo med 1.600 € in 2.900 € neto mesečno. Zaposleni naj bi zaradi spremenjene lestvice za odmero dohodnine po nekaterih ocenah na letni ravni prejel med 12 in 1.860 € več.

2. Razbremenitev dela plače za poslovno uspešnost

Delodajalci bodo lahko zaposlenim pod določenimi pogoji izplačali neobdavčene nagrade za poslovno uspešnost (13. plačo, božičnico) do višine 70 odstotkov povprečne mesečne plače v Sloveniji. Pogoji so sledeči:

- a) takšne nagrade bodo izplačane samo enkrat v koledarskem letu,
- b) nagrade bodo izplačane vsem upravičenim delavcem hkrati,
- c) pravica do izplačila te nagrade ter merila za njeno izplačilo so zapisana v splošnem aktu delodajalca, s katerim so delavci v naprej seznanjeni.

Če bi se delodajalec odločil za izplačilo nagrade za poslovno uspešnost (13. plačo) v višini 1.000 € bruto, bi zaposleni po ureditvi do 31. 12. 2016 prejel izplačilo nagrade v višini 713, 28 € neto, po novi ureditvi od 1. 1. 2017 dalje pa bi prejel izplačilo nagrade v višini 779 € neto.

3. Sprememba praga za upravičenost do najvišje dodatne splošne olajšave

Povišuje se prag za upravičenost do najvišje dodatne splošne olajšave iz dosedanjih 10.866,37 € na 11.166,37 €. Sprememba vpliva zlasti na zaposlene z minimalno plačo, ki dobivajo dodatek za nočno delo, dodatek za delo v nedeljo in za delo na praznike. Ti dodatki se po spremembi Zakona o minimalni plači več ne vštevaajo v minimalno plačo, zato po do sedaj veljavni zakonodaji nekateri zaposleni z minimalnimi dohodki zaradi prejemanja omenjenih dodatkov zaslužijo ravno toliko, da niso upravičeni do najvišje dodatne splošne olajšave.

4. Spodbuda delodajalcev glede promocije zdravja na delovnem mestu

Po novem se ne bo več štelo za boniteto izobraževanje in usposabljanje zaposlenih, ki ga delodajalec zagotovi vsem zaposlenim v okviru izvajanja promocije zdravja na delovnem mestu skladno z zakonom, ki ureja varnost in zdravje pri delu.

Mini davčna reforma prinaša kar nekaj izboljšav pri obdavčitvah

Vprašanje št. 2

Kako pogosto se moram udeležiti teoretičnega usposabljanja VPD?

Odgovarja: Nejc Juhart

Delodajalec mora vsakega zaposlenega (redno, honorarno, pogodbeno, začasno, preko študentskega servisa) na podlagi Zakona o varnosti in zdravju pri delu (ZVZD-1) usposobiti za varno opravljanje dela. Usposabljanje je treba izvesti ob sklenitvi delovnega razmerja, ob razporeditvi na drugo delovno mesto, ob uvajanju nove tehnologije in novih sredstev za delo, ob bistveni spremembi v delovnem procesu, ki lahko povzroči spremembo varnosti pri delu ter pred pretekom roka, ki je določen za obdobje preizkuse usposobljenosti za varno delo v Izjavi o varnosti z oceno tveganja. Obdobjo usposabljanje se v družbah skupine Impol izvaja na dve ali pet let.

Usposabljanje za varno delo je obvezno!

Vsaki dve leti se morajo usposabljanja udeležiti tisti zaposleni, ki opravljajo delo v proizvodnji oziroma na takih delovnih mestih, kjer obstaja povečana nevarnost za nastanek delovne nezgode (metalurški delavec, livar, talilec, metalurg, skladiščnik, stiskalec, vzdrževalec, izsekovalc ...). Vsakih pet let se obdobja usposabljanja VPD udeležijo zaposleni, pri katerih iz ocene tveganja ne izhaja povečana nevarnost za nastanek nezgode (vodje procesov, tehnologi, komercialisti, direktorji, poslovni sekretarji ...). Vsebinska usposabljanja se nanaša na delo s slikovnim zaslonom, ergonomsko ureditvijo delovnih prostorov, obvladovanjem stresa na delovnem mestu, prepoznavanjem in reševanjem mobinga ...).

Kako je s prenosom VPD iz drugega podjetja?

V kolikor ste usposabljanje opravili pri prejšnjem delodajalcu, le-tega žal ne morete uveljaviti v novem podjetju ali na delovnem mestu pri novem delodajalcu. Usposabljanje in dokumentacija sta vezana na podjetje, v katerem ste vi ali vaši delavci trenutno zaposleni. Usposabljanje je namreč vezano na delovno mesto in delodajalca, kjer se delo opravlja.

Vprašanje št. 3

Prenosni ali namizni računalnik?

Odgovarja: Aleš Jelenko

Sodobni prenosniki so dovolj zmogljivi za vsakodnevno uporabo in tudi za profesionalno uporabo ter so pri tem povsem primerljivi s stacionarnimi računalniki. Kakovost izdelave je odlična, zavzemajo malo prostora in so priročni. Tudi ljubitelji iger vse bolj posegajo po ti. »leptopih«, saj le-ti že omogočajo prijetno igrano izkušnjo. Zakaj bi torej sploh še želeli stacionarni računalnik? Predvsem zato, ker imajo prenosniki kljub vsemu nekaj pomanjkljivosti; najbolj pade v oči dejstvo, da se zelo hitro segrevajo, kar dolgoročno slabo vpliva na vse notranje komponente (disk, grafična kartica itd.). Delna rešitev za ta problem že obstaja – hladilnik, ki se lahko kupi po ugodni ceni in se namesti pod prenosni računalnik. Hladilnik se preko USB-vhoda poveže z računalnikom, ki tako poganja ventilator za hlajenje. Vendar pa se zdi, da to kljub vsemu ni (idealna) rešitev. Če ob računalniku preživite ogromno časa, je namreč še vedno bolje, če si omislite nakup t. i. »stacionarca«. Zaradi dovolj velikega prostora se namreč ne segreje preveč, kar pomeni, da je njegova življenjska doba v povprečju daljša.

Pri nakupu računalnika je treba preveriti tudi njegove lastnosti. Za domačo uporabo se priporoča računalnik z naslednjimi zmogljivostmi: procesor: Intel® Core i3, pomnilnik (RAM): 4GB, trdi disk: 256 GB ali 500 GB in grafika: Intel HD. Od operacijskih sistemov se trenutno najbolj priporoča Windows 10.

Pri primerjavi cen računalnikov z zgoraj navedenimi lastnostmi lahko vidimo, da ni več bistvenih razlik med prenosnikom in stacionarcem. Medtem ko prenosnika z navedenimi karakteristikami dobite za 549 EUR, (znamka HP) boste za stacionarca odšteli 447 EUR (znamka PC Plus). Vendar naj vas to ne zavede, saj še morate k temu prišteti ceno zaslona in tipkovnice, kar hitro nanese dodatnih 100 EUR. Na koncu ugotovimo, da je cena več ali manj enaka, odločitev o nakupu torej lahko mirno prilagodite namenu in količini uporabe računalnika.

Življenjska doba stacionarca je praviloma daljša

Spomini so zvezde, a zvezde so večne!

ZAHVALA

ob boleči izgubi naše drage mame
LJUDMILE SLATINJEK

Zahvalo namenjamo vam, dragi sodelavci Impola PCP – proces cevarna, in Implata FT – pakirna linija, za vsa izrečena sožalja, besede, tolažbe in stiske rok. Hvala vam za darovane sveče in denarno pomoč.

Iskrena hvala vsem, ki ste nam v trenutku slovesa stali ob strani in jo pospremili na njeni zadnji poti.

Žaljuči sin Stanko, hčerki Slavica in Vida

Adijo poletje ... Helou' jesen!

O jeseni: tako ali drugače

Jesen se prične, ko **središče sonca prečka Zemljin ekvator**. Ko Zemlja nadaljuje svojo pot okoli sonca, dnevi postanejo krajši in noči daljše. To spremembo najbolj opazijo tisti na višjih zemljepisnih širinah.

Raziskave so pokazale, da se **moški jeseni raje stiskajo s svojimi partnerkami** in gledajo romantične komedije. Občutek mraza namreč aktivira potrebo po toplini in bližini, torej fantje: v akcijo!

Ljudje, ki živijo na ekvatorju ali blizu njega, jeseni ne poznajo. Poznajo le vlažna in suha obdobja, temperature so pri njih vseskozi približno enake.

Vsako jesen številne ptice odletijo na jug. Eno najdaljših poti opravijo **arktične čigre**. Te ptice **prepotujejo kar 17 tisoč kilometrov**.

Jeseni **izgubimo več las**. To je posledica evolucije, saj jih poleti potrebujemo za zaščito pred sončnimi žarki.

Zakaj listje spreminja svojo barvo? Jeseni sonce ne greje več tako zelo in temperature so nižje. Posledično **listje preneha proizvajati klorofil**, ki daje zelenim rastlinam njihovo značilno barvo, hkrati pa jim omogoča dihanje. Ker ga ne proizvaja več, zelena barva začne bledeti, na plan pa pridejo **druge barve**, ki jih sicer ne vidimo.

Drevje liste odvrže, da se **zavaruje pred lomljenjem vej** pod težo snega.

Otroci, rojeni med septembrom in novembrom, imajo statistično **več možnosti, da doživijo 100 let**, kot tisti, ki so rojeni kak drug mesec.

Za vraževerne: če jeseni ujamete odpadajoči list z drevesa, vam bo to prineslo srečo! **Vsak list pomeni en srečen mesec v prihodnjem letu.**

Trendi Metalurg

Želite izboljšati svoje znanje računalništva?

Bi radi znali uporabljati elektronsko pošto?

Se želite usposobiti za digitalno fotografijo?

Bi radi dnevne novice brali brezplačno prek interneta?

Kaj pridobite s tečaji?

- Osnovno računalniško znanje (delo z Wordom, Excelom ...)
- uporaba interneta, e-pošte ...
- osnovno znanje uporabe digitalne tehnologije (fotoaparati, pametni telefon ...).

Komu je tečaj namenjen?

- Zaposlenim, ki imajo zelo malo ali nič predznanja s področja uporabe računalnika,
- starejšim od 45 let in tistim, ki
- imajo končano največ 4-letno srednjo šolo.

Info o tečaju:

Metka Lešnik. 02 80 55 204.

TEČAJI SO BREZPLAČNI!

Število mest je omejeno!

»Operacijo delno financira Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada ter Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport. Operacija se izvaja v okviru Operativnega programa 2014-2020.«

TO JESEN NE ZAMUDITE:

Vir: Turistično informacijski center

Bistriška noč ljubezni: Halloween z Manouche

Kdaj? 28. 10. 2016, ob 22. uri

Kje? Mladinski center KŠSB

Komedija 'Staro za novo' v izvedbi Borisa Kobala in Tina Vodopivca

Kdaj? 4. 11. 2016 ob 19. uri

Kje? Slomškovo dom Slovenska Bistrica

Koncert 'Poskočno na poskočne 2016'

Kdaj? 4. 11. 2016, ob 20. uri

Kje? Športna dvorana Slovenska Bistrica

Tradicionalni 5. Martinov pohod po vinogradniških poteh Zg. Polskave

Kdaj? 5. 11. 2016, ob 8. uri

Kje? Zbor pred Gostiščem Golob

Martinovanje v Slovenski Bistrici

Kdaj? 11. 11. 2016, ob 11. uri

Kje? Trg svobode, Slovenska Bistrica

Lutkovna predstava 'Moja in kaličopko: Moja Pokrajculja'

Kdaj? 19. 11. 2016 ob 10.30

Kje? Dom Svoboda (kinodvorana)

Literarni večer in predstavitev knjige 'Zadnja noč v Teheranu' avtorja Zdenka Kodriča

Kdaj? 21. 11. 2016, ob 18.30

Kje? Knjižnica Josipa Vošnjaka Slovenska Bistrica

Lutkovni festival Kornfest

Kdaj? od 24. 11. 2016 do 26. 11. 2016

Kje? Prostori društva Koruzno zrno

METALURG NAGRAJUJE

3 x Mercator bon za 40 EUR za:
NAJ anekdote in šaljive prigode
iz leta 2016 v besedi ali sliki!

Poslžite jih do 15. novembra 2016 na uredništvo Metalurga po pošti ali na e-naslov: ursa.zidansek@kadring.si.

Najboljše tri bomo nagradili! Nagrajenci boste objavljeni v naslednji številki Metalurga.

				IMPOL	MORSKA RIBA, KI TE LAHKO STRESE	MANJŠI DESETERO-NOŽNI RAK	PARNI ORGAN V GLAVI	GLOBOK MOŠKI GLAS	AM. FILM. IGRALEC (ALAN)		ŽENSKA, KI SE RADA SPAKUJE	ORNA ZEMLJA	DEPARTMA V VZHODNI FRANCJI	LEPOTNA NAGROBNA CVETLICA	ALBERT EINSTEIN
				ŽELEZNO SPENJALO ZA LES											
				KAJŽAR, BAJTAR						OROSLAV CAF	FR. TEN. (BENOIT)				
				ŽIVAL ZVEZDAR							GRAFIČNO ZNAMENJE				ANTIČNO IME REKE ANIENE
IMPOL	OZKA POT ZA VPREZNA VOZILA	INDIJSKA VDOVA	MESTO V KALIFORNIJI				OSNOVNI TIP KRAJIN. PARKA	TELIČEK	ŽENA KRALJA ATREJA			RAFKO IRGOLIČ	ZVONE AGREZ	GLED. DELAVEC	
STAREŠINA PRI ARABCIH							AM. FILM. (GRALEC) (JAMES)				ROKOMET. (UROŠ)				
IT. FILM. REZISER (ERMANNIO)							DALMAT. Ž. IME		IT. REŽ. (PAOLO)		REKA V SRBIJI				
VISEČA ŽIVALSKA USTNICA							IMPOL	BALKAN. DRŽAVA					DESET NA KVADRAT	GERMAN. BOGINJA	
OVOJ							AM. IGR. (CLAIRE)					IGRALEC PERRY			JUDOVSKI PISATELJ (ŠALOM)
							VAS PRI KOMENDI								
LIGAMENT							KRHKA NEKOVINA						LEPOTILNA POMADA		
							LUDVIK ČARNI								
IGRALKA VERSOIS								GOSTILN. PULT					VRSTA HRSTA, ČRNKA		
ZAJČJI IZTREBEK								ALOJZ REBULA							
IMPOL	SLANINA (POG.)	BENEŠKI POTO. PISEC (MARCO)	ŠPORTNI NOVINAR SMREKAR	JEZERO V S. AMERIKI POVEZANO ZITO											
HEC, ZABAVA							NEIME-NOVANA OSEBA	PETER LOVŠIN							
								PISATELJ JOKAI							
NOMAD, KI SE SELI LE DEL LETA															
IT. IGRALKA DUŠE															
GRAD OB CESTI PLANINA-UNEC															GESLO KRIZANKE

Nagrajenci križanke Metalurg 04/2016:

1. bon za 40 evrov: Biserka Rihter, Unidel
2. bon za 40 evrov: Branko Strnad, Impol LLT
3. bon za 40 evrov: Milan Mernik, Impol LLT

Nagrajenci nagrade prevzimate v tajništvu Kadringa.

Geslo tokratne križanke pošljite v uredništvo Metalurga do 15. novembra 2016.

Trije izžrebani nagrajenci boste prejeli vsak **bon za Mercator v vrednosti 40 evrov.**

Menjamo folijo za vic

Janezek in kondomi

Pride Janezek v lekarno in pri izdajnem pultu prosí za kondome. Pa ga lekarnar vpraša: »Potrebujete vrečko?« In Janezek odvrne: »Ne, saj ni tako grda.«

Prispeval: Marko Žunec

Posvojitev

Pride sin iz šole, kjer so se učili o posvojitvi.
»Ati,« vpraša očeta »a sem jaz posvojen?«
»Ne, nisi posvojen,« se začne smejeti oče. »Kaj misliš, da bi tebe izbrali?«

Prispeval: Boris Bračič

Dojenje

Mlada mamica v vlaku doji dojenčka, ta pa noče piti. Mamica ga spodbuja:
»Če ne boš pil, bom dojko ponudila temu gospodu, ki sedi nasproti naju.«
Scena se nekajkrat ponovi, nato pa nasproti sedeči gospod vznemirjeno vzklikne: »Naj se ta froc že enkrat odloči, peljem se že pet postaj predaleč!«

Prispeval: Dejan Klančnik

Počasi

Mojster se jezi na novega delavca:
»Delate počasi, premikate se počasi – ali je sploh kaj, kar vam gre hitro?«
»Ja, hitro se utrudim!«

Prispevala: Marjana Furman

Folije prevzimate v tajništvu Kadringa.

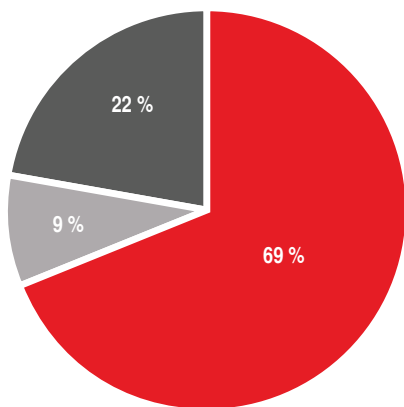
VI VARČUJETE, MI ZAGOTOVIMO DONOSNOST.

Več muh na en mah -
z dodatnim pokojninskim zavarovanjem Moje naložbe:
varnost, donosnost in izbira naložbene politike s skladi
življenjskega cikla.

Ne odlašajte – izberite Mojo naložbo in izkoristite privlačno davčno olajšavo!

MOJ dinamični

LEGENDA:

■ delnice družb, enote ali delnice skladov

■ depoziti, potrdila o vlogi ali instrumenti denarnega trga

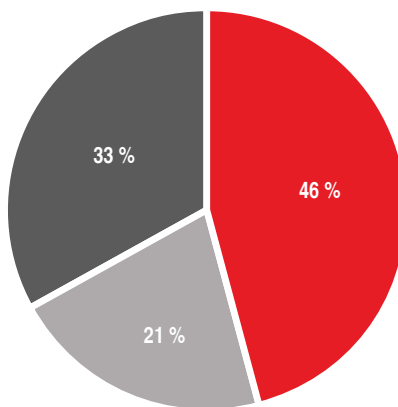
■ obveznice

DOSEŽENA DONOSNOST:

• letos*: + **4,85 %**

* začetek 1. 6. 2016

MOJ uravnoteženi

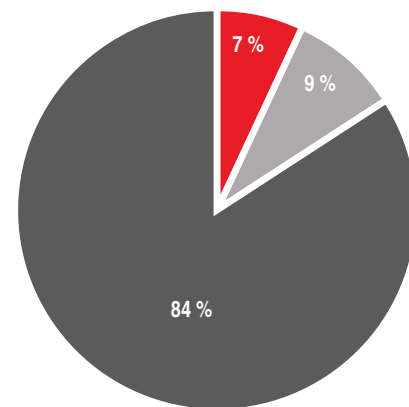

DOSEŽENA DONOSNOST:

• letos*: + **5,35 %**

* začetek 1. 6. 2016

MOJ zjamčeni

DOSEŽENA DONOSNOST:

• letos*: + **4,68 %**

** od 1. 1. 2016

• 2015: + **3,89 %**

• od 2001: + **118,23 %**

Zajamčena donosnost v skladu MOJ zjamčeni je zagotovljena v višini 60 % obrestne mere dolgoročnih vrednostnih papirjev Republike Slovenije in v letu 2016 znaša 1,3 %. Zajamčena donosnost se zagotavlja na čisto vplačano premijo in se obračunava mesečno. V skladih MOJ dinamični in MOJ uravnoteženi zavarovanci prevzemajo vsa naložbena tveganja.

Podatki o doseženih preteklih donosnostih ne predstavljajo napovedi ali jamstva prihodnjih donosnosti. Podatki o strukturi naložb so po stanju na dan 30. 9. 2016.